

ACTIVITAT NORMATIVA,
JURISPRUDENCIAL
I CONSULTIVA

1. INSTITUCIONS DE L'ESTAT

1.1. ACTIVITAT LEGISLATIVA ESTATAL

A cura de Francesc de Carreras

Llei orgànica 16/1994, de 8 de novembre, per la qual es reforma la Llei orgànica 6/1985, d'1 juliol, del poder judicial.

La Llei orgànica 16/1994, de 8 de novembre, introdueix a la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial (en endavant LOPJ) un seguit de modificacions que, segons diu la mateixa exposició de motius, «responen a la conveniència de perfeccionar l'equilibri entre els poders de l'Estat, reconeixent al Consell General del Poder Judicial les competències que l'òrgan de govern del poder judicial considera com a necessàries per a l'íntegre exercici de les seves funcions constitucionals».

1. Entre les novetats que s'aporten en la LOPJ, cal esmentar, en primer lloc, l'atribució al Consell General del Poder Judicial (en endavant CGPJ) de les competències en matèria de selecció de jutges i magistrats que fins ara eren detingudes pel Ministeri de Justícia. Aquesta atribució va acompanyada d'una nova regulació de l'accés a la carrera judicial, mitjançant els anomenats tercer i quart torn, segons la qual el tercer torn es limita a una quarta part de les vacants convocades, que són reservades als llicenciats en dret amb més de sis anys d'exercici professional que superin un concurs-oposició, mentre que, pel que fa al quart torn, es concedeix al CGPJ la facultat de convocar-lo per especialitats.

Amb relació a la selecció de jutges i

magistrats, i des del punt de vista autòndmic, cal destacar la facultat que es concedeix a les comunitats autònomes que hagin assumit competències en la matèria, perquè en col·laboració amb el Ministeri de Justícia puguin instar del CGPJ la convocatòria de les oposicions i els concursos-oposicions i proves selectives, de promoció i d'especialització necessàries per a la cobertura de les vacants existents a la plantilla de la carrera judicial (nova redacció de l'art. 301.6). Així mateix, es preveu que les comunitats autònomes esmentades siguin escoltades pel CGPJ tant abans que aquest aprovi les normes reguladores de l'oposició, el concurs-oposició i el posterior curs teòric i pràctic de selecció per a l'ingrés a la carrera judicial per a la categoria de jutge, com abans que convoqui les proves selectives per a l'ingrés a la carrera judicial per a la categoria de jutge (nova redacció de l'art. 306.1 i 2). Igualment seran escoltades les comunitats autònomes amb competències en la matèria, en aprovar reglamentàriament el CGPJ les bases i les convocatòries dels concursos entre juristes de competència reconeguda amb més de deu anys d'exercici professional per accedir a la categoria de magistrat (nova redacció de l'art. 313.1).

Un altre element innovador de la Llei que comentem és que en la redacció que

la Llei orgànica 16/1994 dona a l'article 313 de la LOPJ es preveu que, en les comunitats autònomes amb llengua i dret propis, entre els mèrits que cal valorar en els concursos per accedir a la categoria de magistrat, hi hagi el coneixement d'aquests.

2. Pel que fa a les sales de govern dels tribunals superiors de justícia, es dona entrada als presidents de les audiències provincials del territori del Tribunal Superior, com també als degans que hagin estat alliberats totalment o parcialment del treball que els correspongui realitzar en l'exercici de la seva funció jurisdiccional (nova redacció de l'art. 149.3 LOPJ).

3. Ofereixen un interès especial les modificacions que afecten el títol que la LOPJ dedica a les actuacions judicials. Entre elles destaca el nou article 230, que atorga plena validesa i eficàcia a la utilització per part dels jutjats i tribunals de qualssevol mitjans tècnics, electrònics, informàtics i telemàtics; com també la modificació de l'apartat quart de l'article 231 que fa desaparèixer del text de la LOPJ la possibilitat conferida als jutges d'ordenar la traducció al castellà de les actuacions judicials practicades i els documents presentats en l'idioma oficial d'una comunitat autònoma, restant en el precepte, com a únics motius justificadors de la traducció: a) Que els documents hagin de tenir efectes fora de la jurisdicció dels òrgans judicials situats a la comunitat autònoma, llevat que es tracti d'una comunitat autònoma amb llengua oficial pròpia coincident; b) Quan així ho disposin les lleis, i c) A instància de part que invoqui indefensió.

S'ha de tenir en compte que, en la nova redacció, la possibilitat de traducció a instància del jutge no és negada, sinó que tan sols s'elimina el reconeixement explícit d'aquest dret, que pot tornar a ser re-

conegut en una norma amb rang de llei, en virtut de la remissió que fa l'article 231.4 a allò que disposin les lleis.

4. L'activitat informant del CGPJ s'amplia a supòsits no previstos en la redacció originària de la LOPJ. Entre les novetats més significatives d'aquesta activitat informant cal assenyalar que podrà referir-se a:

a) Les lleis de les comunitats autònomes que determinin la capital dels partits judicials.

b) Normes que afectin aspectes jurídic-co-constitucionals de la tutela davant els tribunals ordinaris de l'exercici de drets fonamentals.

c) Lleis penals.

d) Proposicions de llei o esmenes que afectin aquests temes o els que ja preveia la LOPJ, quan així ho estableixin el Reglament de les Corts Generals o els reglaments dels parlaments autònoms.

I, així mateix, cal esmentar des d'una perspectiva autònoma que la facultat de sol·licitar informe del CGPJ en els casos establerts s'amplia a les comunitats autònomes.

5. Un altre aspecte destacat de les novetats que la Llei orgànica 16/1994, de 8 de novembre, introdueix a la LOPJ, és el reconeixement de la potestat reglamentària del CGPJ.

L'exposició de motius de la Llei orgànica 16/1994 destaca com a novetat el reconeixement de la potestat reglamentària externa del CGPJ. Efectivament, l'antic article 110 LOPJ atribuïa al CGPJ la potestat per dictar reglaments sobre el seu personal, organització i funcionament, és a dir, la potestat reglamentària interna, sense preveure la possibilitat que aquesta potestat s'estengués a regular l'*status* de jutges i magistrats, ja que aquesta darre-ra corresponia al Govern de l'Estat, el

qual, segons la disposició addicional 1.2 de la LOPJ, podria aprovar els reglaments que exigia el seu desplegament.

La Llei orgànica 16/1994 assumeix la doctrina continguda a la STC 108/1986, de 29 de juliol, i per tal de contribuir a assegurar la independència del poder judicial, elimina la possibilitat que el Govern de l'Estat pugui dictar reglaments que afectin directament l'*status* dels membres del poder judicial, ja que segons diu l'alt Tribunal:

«Esa independencia supone que los jueces no pueden estar sometidos, en principio, a normas de rango inferior a la ley y, muy especialmente, a los reglamentos que pueda dictar el Gobierno (art. 117.1 de la Constitución). Y ello no sólo en el ejercicio de la potestad jurisdiccional, sino también en su propio status, pues lo contrario supondría la posibilidad de influir en su situación personal con los riesgos que ello acarrea respecto a la misma función jurisdiccional».

De fet, tal i com recorda el mateix Tribunal Constitucional en aquesta Sentència, ja l'antiga Llei provisional d'organització del poder judicial de 1870 establia a l'article 6 que: *«Las disposiciones reglamentarias que el Poder Ejecutivo adopte, en uso de sus atribuciones, nunca alcanzarán a derogar ni a modificar la organización de los Juzgados y Tribunales, ni las condiciones que para el ingreso y ascenso en la carrera judicial señalen las leyes».*

L'estatut jurídic de jutges i magistrats s'ha de regular per Llei orgànica, tal i com estableix l'article 122.1 de la Constitució, ara bé, això no vol dir que no sigui possible una regulació reglamentària que afecti aquest estatut, tant sols s'haurà de tenir en compte, tal com assenyala el Tribunal Constitucional a la ja esmentada STC 108/1986, que aquestes regulacions infralegals únicament poden regular condicions accessòries per a l'e-

xercici dels drets i deures que configuren l'estatut dels jutges.

Com ja s'ha exposat abans, l'antic article 110 LOPJ no esmentava literalment aquesta possibilitat en parlar de la potestat reglamentària del CGPJ, ja que únicament es referia als reglaments sobre el personal, l'organització i el funcionament del CGPJ. Ara bé, malgrat aquesta literalitat, el Tribunal Constitucional considerarà, a la STC 108/1986, que aquest precepte hauria de ser interpretat d'una manera àmplia, incloent-hi els reglaments que poguessin afectar la regulació de condicions accessòries de l'estatut de jutges i magistrats.

La Llei orgànica 16/1994 es fa ressò d'aquesta doctrina i, com ja hem apuntat abans, preveu, en la nova redacció que dóna a l'article 110 de la LOPJ, tot un seguit de matèries que podran ser objecte de regulació pel CGPJ, entre les quals trobem: sistema d'ingrés, promoció i especialització en la carrera judicial, règim dels funcionaris en pràctiques i dels jutges adjunts, forma de provisió de places vacants de jutges i magistrats, situacions administratives, llicències i permisos, valoració com a mèrit preferent del coneixement de la llengua i dret propis de les comunitats autònomes en la provisió de places, incompatibilitats, contingut de l'escalafó o inspecció de jutjats i tribunals.

6. Finalment, l'article 455 de la LOPJ, en la seva redacció, preveu que les competències respecte al personal al servei de l'Administració de justícia en totes les matèries referents al seu estatut i règim jurídic, incloent-hi la selecció, formació inicial i continuada, provisió de destinacions, ascensos, situacions administratives, jornada laboral, horari de treball i règim disciplinari corresponguin al Ministeri de Justícia o a les comunitats autònomes.

Igualment, les comunitats autònomes amb competències en la matèria podran fixar, amb un informe previ del CGPJ, l'horari i la jornada de treball en les se-

cretaries i oficines judicials dels jutjats i tribunals.

Xavier Bonet i Frigola

Llei orgànica 18/1994, de 23 de desembre, per la qual es modifica el Codi penal en allò referent al secret de les comunicacions (BOE núm. 307, de 24 de desembre de 1994).

D'acord amb el que estableix la mateixa exposició de motius, l'elaboració d'aquest text de modificació del Codi penal té com a finalitat evitar la proliferació d'una sèrie de conductes socials que s'han anat repetint d'ençà que es va aprovar la Constitució de 1978, i que es consideren lesives del dret a l'honor i a la intimitat previst a l'article 18 de l'esmentada norma fonamental. La raó adduïda per aquesta circumstància és el desenvolupament insuficient del dret al secret de les comunicacions establert a l'article 18.3 CE. Concretament, pel que fa a les comunicacions telefòniques, els autors de la reforma al·leguen que la regulació de la tipificació del delictes d'escoltes telefòniques al Codi penal (Llei orgànica 7/1984, de 15 d'octubre) és massa suau i poc dissuasiva, a part de presentar altres buits legals, en el sentit que no es preveuen tot un ventall de conductes punibles i modalitats de telecomunicacions susceptibles de ser interceptades. S'incrementen, doncs, les penes anteriors (bàsicament, se substitueix la pena d'arrest per la de presó i s'augmenten les quanties de les multes), i s'introdueix una nova modalitat delictiva per sancionar la conducta d'aquells que, malgrat no haver intervingut en la captació de la informació i sempre que tinguessin coneixement del seu

origen il·lícit, procedissin a divulgar-la (art. 497 bis *in fine*).

Els preceptes del Codi penal objecte de la reforma (art. 192 bis i 497 bis) estan destinats a protegir el dret al secret de les comunicacions previst a l'article 18.3 CE com a concreció del dret a la vida privada. El secret de les comunicacions és un dret de l'individu exigible davant els poders públics i que, en tenir la naturalesa de dret fonamental, gaudeix de la màxima protecció jurídica. El bé protegit constitucionalment és la «llibertat de les comunicacions» i el mecanisme emprat per a la seva protecció és la imposició del secret.¹ A diferència del dret a la intimitat, el secret de les comunicacions és una garantia formal que protegeix la privacitat de la comunicació independentment del seu contingut i que afecta qualsevol procediment d'intercomunicació privada practicable amb els mitjans tècnics en ús. Aquest caràcter formal, l'ha destacat el mateix Tribunal Constitucional amb les paraules següents: «*el secreto se predica de lo comunicado, sea cual sea su contenido y pertenezca o no el objeto de la comunicación al ámbito de lo personal, lo íntimo o lo reservado*» (STC 114/1984, de 29 de novembre).

Una altra característica rellevant és que aquest dret fonamental recau exclusi-

1. Pel que fa a l'abast del secret, el Tribunal Constitucional ha dit que aquest no solament cobreix el contingut de la comunicació, sinó també la identitat subjectiva dels interlocutors (STC 114/1984, de 29 de novembre).

vament sobre tercers aliens a la comunicació, ja que sobre els que intervenen en la comunicació recauria, en tot cas, un possible «deure de reserva» que si existís tindria un caràcter estrictament material, dependent de quin fos el contingut d'allò comunicat (un deure que derivaria del dret a la intimitat reconegut a l'article 18.1 de la norma fonamental).²

Finalment, hom pot dir que es tracta d'un dret relatiu o no absolut, en el sentit que es pot veure limitat amb la resolució judicial prèvia. Aquesta limitació es preveu amb caràcter restrictiu de manera que el jutge només pot aixecar el secret de les comunicacions quan estigui suficientment justificat. De fet, aquestes limitacions han d'obeir als principis de proporcionalitat, seguretat jurídica i necessitat.

Amb relació a l'article 497 bis, és clar que el qui intercepta una comunicació per tal de descobrir els secrets o la intimitat d'un altre comet un delictes que s'agreuja si a més la divulga o la revela. Això significa que la sanció penal per la utilització d'instruments de «escucha, transmisión, grabación o reproducción» es projecta en la mesura en què aquests s'emprin per obtenir una informació o per descobrir una dada que no s'hauria pogut aconseguir d'una altra manera, deixant, doncs, al marge de qualsevol penalització, la utilització d'aquests instruments per qui va accedir legítimament a la comunicació gravada o enregistrada.

La solució no és tan pacífica si la persona que fa aquesta segona activitat no coincideix amb la que intercepta la comunicació. En aquest supòsit, en què

consisteix bàsicament la principal reforma que estableix la Llei orgànica que comentem, podrien entrar en conflicte dos drets fonamentals: el del secret de les comunicacions i el de la llibertat d'informació. Per bé que els drets a la vida privada són un límit a la llibertat d'informació d'acord amb l'article 20.4 CE, en cas de conflicte el Tribunal Constitucional ha reconegut la prevalença del «dret a comunicar i a rebre informació veraç» (art. 20.d CE) sobre els drets a la vida privada sempre i quan la informació sigui veraç i relativa a fets rellevants per a l'opinió pública.³ Respecte al primer requisit, considera «veraç» la informació suficientment comprovada per tal d'evitar la propagació de notícies que puguin resultar *a posteriori* lesives del dret a la vida privada; pel que fa al segon requisit, la rellevància pública vindrà determinada pel caràcter públic de la persona a la qual es refereix la informació o pel fet en què aquesta s'hagi vist involucrada. En tot cas, la informació s'haurà de desenvolupar dintre del marc estricte de l'interès general de l'assumpte del qual es tracti i no podrà mai emparar informacions difamatòries o vexatòries.

En definitiva, la reforma planteja d'ara endavant una sèrie de qüestions que no obtindran resposta sinó amb la pràctica diària i que podríem resumir en les següents: Els periodistes que divulguin fets descoberts a través d'escoltes telefòniques il·legals seran penalment responsables, tot i que no hi intervinguin? En el mateix sentit, és coherent ampliar els límits a la llibertat d'informació fins a l'extrem que un periodista no pugui publicar res que no tingui origen il·lícit? Quin mar-

2. «Si se impusiera un genérico deber de secreto a cada uno de los interlocutores o de los corresponsables ex artículo 18.3, se terminaría vaciando de sentido, en buena parte de su alcance normativo, a la protección de la esfera íntima personal ex artículo 18.1, garantía ésta que, "a contrario" no universaliza el deber de secreto, permitiendo reconocerlo sólo al objeto de preservar dicha intimidad (dimensión material del secreto)», STC 114/1994, de 29 de novembre.

3. STC 171/1990 i 172/1990, de 12 de novembre, 219/1992, de 3 desembre, etc.

ge o paper es reserva aleshores al tema del secret professional dels periodistes amb relació a les seves fonts d'informació? És un suposat mercat de gravacions il·legals

el que justificaria la rigurositat de la reforma...?

M. Àngels Arróniz i Morera de la Vall

Llei 19/1994, de 6 de juliol de modificació del Règim econòmic i fiscal de Canàries (BOE núm. 161, de 7 de juliol de 1994).

Aquesta Llei té dues finalitats principals. En primer lloc, es persegueix l'actualització dels aspectes econòmics del Règim econòmic i fiscal de Canàries inclosos a la Llei 30/1072 i, en segon lloc, es pretén garantir un conjunt de mesures econòmiques i fiscals que donin lloc al desenvolupament econòmic i social de Canàries com a compensació per la seva situació ultraperifèrica amb relació a la Unió Europea.

El títol preliminar d'aquesta Llei concreta la seva finalitat des de la perspectiva dels principis que informen el caràcter especial del Règim econòmic i fiscal de Canàries. En concret, la llibertat comercial,¹ l'absència de monopolis sobre béns i serveis i la competitivitat de l'economia insular respecte de la resta del territori nacional constitueixen els principis informadors d'aquest Règim, amb la clara puntualització que aquestes especialitats no han de comportar cap retallament en el volum de les inversions públiques a aquest territori (art. 1 a 3).

Aquests principis que passen a informar aquest nou sistema, comporten que es mantingui una menor pressió fiscal

que l'existent a la resta d'Espanya i la Comunitat Econòmica Europea i que s'atorguin incentius fiscals i econòmics a fi que les Canàries siguin un àmbit territorial atractiu a l'efecte de compensar el seu desavantatge territorial. També es preveu, a través d'aquests principis, harmonitzar la seva estructura impositiva amb relació a l'existent a la resta d'Espanya i a la Comunitat Econòmica Europea.

Passant a l'aplicació puntual dels principis que fonamenten la promulgació d'aquesta Llei, el seu títol I fa referència als transports (art. 4 a 7) i les telecomunicacions (art. 9 a 10), consagrant el principi de llibertat de prestació d'ambdós serveis sense cap restricció de caràcter monopolístic amb el fi que tant els particulars com les empreses canàries puguin gaudir dels mateixos termes de competitivitat que la resta del territori nacional. Pel que fa al règim dels transports, destaquen les reduccions econòmiques per als residents insulars que es desplacin dintre de les illes o bé per la resta del territori nacional (art. 6)² i l'obligatòria consignació presupostària d'una partida destinada a compensar el transport de mercaderies inter-

1. Pel que fa a la llibertat comercial, aquest principi comporta que no hi haurà d'haver cap límit d'importació i exportació de mercaderies a l'àmbit territorial canari, a menys que concorrin motius de caràcter sanitari o bé es tracti de limitacions derivades del dret comunitari.

2. En concret s'estableix una reducció d'un 33 % per als trajectes directes entre les illes Canàries i la resta del territori nacional, i un 10 % per als trajectes interinsulars dintre de les mateixes illes. En aquest sentit, també és interessant destacar que l'art. 6.2 recull l'autorització a favor del Govern de la Nació, una vegada escoltat el Govern de Canàries, per tal que modifiqui la quantia de les "subvencions" mencionades o bé estableixi un altre sistema de compensació en funció del mercat. En aquest sentit, el legislador no fa cap referència a si aquesta consulta al Govern autonòmic té o no caràcter vinculant.

insular i peninsular (art. 7).³ En els mateixos termes, l'art. 9 i 10 es refereixen a la lliure competitivitat en matèria de serveis finals de telecomunicacions.

Destinat a compensar la situació perifèrica de les illes Canàries, l'art. II del títol II es dedica en concret a regular la compensació de l'allunyament i del fet insular. Així, l'article 11 estableix un sistema de compensacions destinat a garantir la moderació en els preus de l'energia i l'aigua. Tanmateix els art. 12 i 13 preveuen que com a mínim un 50 % de la recaptació líquida atribuïda a l'Estat com a compensació per la supressió de l'impost general sobre el tràfic d'empreses establert per la Llei 20/1991, haurà de ser destinada afectadament pels pressupostos generals de l'Estat a la realització d'inversions d'infraestructura a les Illes.

La gestió d'aquests crèdits correspondrà a la Comunitat Autònoma Canària quan, encara que no tingui competència en la matèria, raons d'eficiència i racionalitat així ho exigeixin. D'aquests dos articles extraïem dues conseqüències d'important transcendència per a la Comunitat Autònoma Canària. En primer lloc, aquesta Llei procedeix a fer titular a aquesta comunitat autònoma d'un dret de crèdit sobre l'Estat amb relació a les transferències d'inversió de forma que aquest haurà de consignar-les obligatòriament als seus pressupostos. En segon lloc, la Llei es planteja el dubte amb relació als supòsits concrets en els quals l'eficiència i l'economia exigeixen la translació de la gestió a favor de la comunitat autònoma.

El títol III passa a articular els objectius fixats als títols precedents des del vessant aplicatiu, consolidant un règim específic de cooperació i coordinació entre les administracions públiques en crear els mecanismes per fer-les efectives.⁴ Com a màxim exponent d'aquesta intenció es crea una Comissió Mixta destinada a posar en marxa, desenvolupar i efectuar el seguiment del nou Règim econòmic i fiscal de les illes Canàries (art. 14).

Com a mesures complementàries a les adoptades als antecedents, el títol IV procedeix a establir dos tipus de mesures destinades a assegurar el compliment dels objectius fixats al títol preliminar. En primer lloc, s'adopten una sèrie de mesures de tipus econòmic, recollides als art. 16 a 23. En concret, s'adopten mesures destinades a fer efectiu el desenvolupament energètic mediambiental, la promoció comercial i turística, els incentius econòmico-regionals, la creació de treball a través de la formació professional i els incentius a la inversió. En segon lloc, s'adopten mesures de tipus fiscal, recollides als art. 24 a 27, tendents a fomentar les inversions privades a Canàries, les exportacions, l'estalvi i la liberalització de les telecomunicacions. En concret, s'estableixen exempcions, bonificacions i reduccions pel que fa a l'impost general indirecte canari, l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, l'impost sobre societats i l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Destaca per la seva importància també

3. Pel que fa al transport efectuat en l'àmbit comunitari, i respectant els art. 92 i 93 del Tractat de la CE, es preveuen compensacions al transport per a les exportacions dirigides a la Unió Europea i es crea una Comissió Mixta constituïda per l'Administració general de l'Estat i l'Administració autònoma que s'encarregarà d'efectuar el seguiment i avaluació de l'aplicació d'aquest sistema de compensació (art. 7).

4. L'aplicació del principi de col·laboració es troba estretament relacionada amb la distribució competencial. En aquest sentit, l'art. 15 preveu la col·laboració d'ambdues administracions, estatal i autònoma, per a la detecció dels problemes en matèria de comerç exterior, si bé la competència exclusiva de l'Estat sobre aquesta matèria comporta que serà únicament aquest qui restarà com a únic interlocutor d'aquest problema amb la Unió Europea.

la creació pel títol V del que es denomina «zona especial canària» (art. 28 a 71). La creació d'aquesta zona, dependent orgànicament del Ministeri d'Economia i Hisenda, té com a finalitat promoure el desenvolupament econòmic i social de les Illes a través del tractament preferent a

favor de capitals i empreses que provinquin de l'exterior.

Finalment, es fa referència al tractament específic de les zones franques (art. 72) i al Registre de bucs i empreses de navegació (art. 73 a 78).

Susana Campuzano

Llei 24/1994, de 12 de juliol, per la qual s'estableixen normes sobre concursos i provisió de llocs de treball per a funcionaris docents

L'art. 10.1.1 de l'EAC determina que dintre de la legislació bàsica de l'Estat correspon a la Generalitat la competència de desplegament i execució de tot allò relatiu al règim estatutari dels funcionaris.

En aquest sentit, la Llei comentada forma part de la legislació bàsica de l'Estat, dictada a l'empara de l'art. 149.1.18 CE¹ i en aquest sentit haurà de ser desenvolupada i executada per les comunitats autònomes que hagin assumit competències amb relació a la matèria.

Entrant ja en l'articulat de la Llei, l'art.

1 passa a completar el número 4 de la disposició addicional novena de la Llei orgànica 1/1190, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, la qual permet la realització periòdica pels funcionaris de concurs d'àmbit nacional amb independència de l'Administració educativa de la qual depenguin. En cas de no celebrar-se aquests concursos de caràcter nacional, aquesta Llei reconeix que les comunitats autònomes puguin organitzar subsidiàriament procediments de provisió de les places al seu propi àmbit territorial.

Llei 25/1994, de 12 de juliol, per la qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directriu 89/552/CEE, sobre la coordinació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres relatives a l'exercici de les activitats de radiodifusió televisiva (BOE núm. 166, de 13 de juliol del 1994).

Mitjançant aquesta Llei estatal, es procedeix a incorporar a l'ordenament jurídic espanyol la Directriu comunitària 89/552/CEE, per la qual es liberalitza la recepció al territori espanyol de les emissions de Televisió procedents dels altres estats membres de la Unió Europea de tal manera que es garanteix la lliure circula-

ció dels serveis a la Unió Europea sense necessitat d'un control secundari per l'Estat perceptor.

Aquesta norma configura, juntament amb les lleis estatals 4/1989, de 19 de gener, de l'Estatut de la ràdio i la televisió, 46/1983, de 26 de desembre, reguladora del Tercer Canal de Televisió,

1. Aquest article determina que les bases del règim jurídic de les administracions públiques i el règim estatutari dels seus funcionaris tenen com a finalitat garantir als administrats un tractament comú sense perjudici de les especialitats derivades de l'organització pròpia de les comunitats autònomes.

10/1988, de 3 de maig, de televisió privada, 35/1992, de 22 de desembre, de la televisió per satèl·lit, i 31/1987, de 18 de desembre, d'ordenació de les telecomunicacions, el marc bàsic¹ dintre del qual el sector de les telecomunicacions ha de ser desenvolupat i executat per les comunitats autònomes.²

Cal destacar l'atribució que la disposició final primera efectua a favor del

Govern de l'Estat en autoritzar-lo a adoptar les mesures necessàries per al desenvolupament i l'aplicació d'aquesta Llei per què pot constituir un mitjà a través del qual s'estiguin buidant de contingut les competències de desenvolupament i execució que la Generalitat deté sobre la matèria.

Susana Campuzano

Llei 30/1994, de 24 de novembre, de fundacions i d'incentius de fiscals a la participació privada a activitats d'interès general (BOE del 25 de novembre de 1994, núm. 282).

Dues són les principals finalitats perseguides per la Llei comentada. En primer lloc, es pretén l'actualització de la legislació sobre fundacions i la seva adaptació a la CE a la vista de la distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes. En segon lloc, també es persegueix l'estimulació de la iniciativa privada destinada a la realització d'activitats d'interès general a la vista de les dificultats que els poders públics tenen a l'hora d'atendre la seva realització, de tal manera que

s'institueix un règim d'incentius fiscals destinats a potenciar aquesta participació.

Pel que fa a l'actualització de la legislació sobre fundacions atesa la distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes, aquesta Llei es promulga en funció de l'exercici per part de l'Estat de les competències que els art. 149.1.1, 6 i 8 de la CE li atribueixen pel que fa a la regulació de les condicions bàsiques que garanteixen la igualtat per a tots els espanyols de l'exercici dels seus

1. Recordem que l'art. 149.1.27 de la CE atribueix a l'Estat la competència sobre les normes bàsiques del règim de televisió, sens perjudici de les competències de desenvolupament i d'execució que corresponguin a les comunitats autònomes.

2. Pel que fa a la Generalitat de Catalunya, l'art. 16.1 EAC estableix que, en el marc de les normes bàsiques de l'Estat, pertoca a la Generalitat el desenvolupament legislatiu i l'execució del règim de radiodifusió i televisió, si bé també efectua una restricció a l'exercici d'aquestes competències en remetre's per a la determinació dels límits competencials autonòmics a la Llei estatal a la qual es reguli l'Estatut jurídic de la ràdio i la televisió. Per a un estudi més acurat d'aquesta problemàtica, *vid.* Esteve i Pardo, «Mitjans de Comunicació Social» als *Comentaris sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya*, vol. II, IEA, Barcelona, 1988, p. 653-668. Pel que fa a la jurisprudència que el Tribunal Constitucional ha adoptat amb relació a l'exercici d'aquesta competència, *vid.* la STC 10/1982, de 23 de març (BOE de 21 d'abril del 1982, n. 95), en la qual es va declarar la inconstitucionalitat de determinats preceptes de la Llei 6/1981, de 9 de juny, reguladora del Consell Assessor de RTVE a Catalunya, ja que el Tribunal Constitucional va considerar que la Generalitat s'havia extralimitat en l'exercici de les seves competències en matèria de radiodifusió i televisió en atribuir al Consell Assessor de RTVE a Catalunya més funcions de les que li corresponia en funció de la Llei estatal 4/1980, per la qual es va aprovar l'Estatut de la ràdio i la televisió.

drets i pel que fa a la regulació de la legislació processal i civil.¹

En concret, en aquest sentit el legislador estatal considera que tenen el caràcter de bàsic la determinació dels beneficiaris, la capacitat per tal d'efectuar la constitució de les fundacions i les seves modalitats, la seva organització i representació, les causes d'extinció i les seves formes i els fins del protectorat. Tanmateix, el legislador estatal considera que formen part de la legislació civil la determinació del domicili de les fundacions, els requisits exigits a les fundacions estrangeres i l'eficàcia del Registre de fundacions. Pel que fa a la legislació mercantil, en formen part els requisits de capacitat, l'escriptura de constitució, l'adquisició de personalitat jurídica, els seus estatuts i les modificacions, les obligacions bàsiques del patronat i la responsabilitat dels patrons, el seu cessament i suspensió i la legitimació del protectorat per tal de sol·licitar la fusió de les fundacions.

La segona part de la Llei es destina, com dèiem, a la determinació dels incentius fiscals destinats a potenciar la participació privada a favor d'aquestes activitats d'interès general.

La concreció d'aquest règim fiscal s'efectua a l'empària de l'art. 149.1.14 CE i té per objecte la regulació del règim fiscal de les entitats sense fins lucratius i l'aplicable a les persones físiques o jurídiques que facin aportacions a aquestes entitats d'interès general.

Pel que fa al règim tributari de les entitats sense ànim de lucre, i considerant el legislador com a tals aquelles inscrites al Registre corresponent i a les associacions declarades d'utilitat pública, s'estableixen dos tipus de normes:

1. Disposicions incentivadores destinades a neutralitzar la imposició existent sobre les aportacions rebudes a l'objecte de possibilitar la seva aplicació als fins d'interès general i a reduir les càrregues tributàries.

2. Disposicions destinades a tenir en compte les peculiaritats pròpies d'aquestes entitats i a efectuar l'aplicació pràctica de les exempcions que en benefici d'aquestes entitats s'estableixin.

Tanmateix, l'impost de societats² és modificat a l'efecte d'excloure del seu camp d'aplicació a aquelles entitats objecte d'aquesta Llei.

Quant al règim tributari aplicable a les persones físiques o jurídiques que efectuïn aportacions a les entitats protegides en virtut d'actuacions de patrocini o mecenatge, es determinen les vies de canalització dels corresponents ajuts, com també les deduccions aplicables sobre la quota de l'impost sobre la renda de les persones físiques i l'impost de societats, els límits amb relació a aquestes deduccions i un règim d'exempcions.

Susana Campuzano

1. Com a contrapunt a aquesta atribució competencial, recordem que l'art. 9.24 de l'EAC institueix a favor de la Generalitat la competència exclusiva sobre les fundacions i associacions de caràcter docent, cultural, artístic, benèfic-assistencial i similars que exerceixin principalment llurs funcions a Catalunya. Per a una visió de la interpretació que cal donar a aquesta exclusivitat competencial en matèria de fundacions, *vid.* March Civera, B., «Transferencias de competencias en materia de fundaciones: la experiencia valenciana», *Cuadernos de Acción Social*, 1987, núm. 4, p. 32 i Ferrer Riba, J., «Fundacions i Associacions» als *Comentaris sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya*, IEA, vol. II, Barcelona, 1988, pàg. 127-142.

2. En concret, s'efectua una nova redacció de l'art. 5 de la Llei 61/1978, de 27 de desembre, de l'impost sobre societats.

Llei 31/1994, de 24 de novembre, de modificació de l'article 9.1 de la Llei 29/1990, de 26 de desembre, del Fons de Compensació Interterritorial (BOE del 25 de novembre de 1994, núm. 282).

Aquesta Llei adapta l'article 9.1 de la Llei 29/1990, del Fons de Compensació Interterritorial, a la reforma recent del Reglament del Senat.¹ Així, s'atribueix a la nova Comissió General de les Comunitats Autònomes les funcions que fins aquest moment efectuava la Comissió Especial de Seguiment del Fons de Compensació Inter-

territorial, de tal manera que el control parlamentari dels projectes finançats a càrrec del Fons de Compensació Interterritorial i la valoració efectiva dels seus efectes correctors amb relació als desequilibris interterritorials serà efectuada per aquesta Comissió.

Susana Campuzano

1. Aquesta reforma persegueix, segons el legislador estatal, potenciar les funcions que com a cambra de representació territorial li corresponen al Senat.

Llei 37/1994, de 27 de desembre, per la qual es modifica la Llei 23/1986, de 24 de desembre, per la qual s'estableixen les bases del règim jurídic de les cambres agràries (BOE del 27 i 28 de desembre de 1994, núm. 309 i 310).

Atès allò que estableix la Llei orgànica 9/1992, de 23 de desembre, de transferència de competències a les comunitats autònomes, aquests ens territorials són titulars, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, de les competències de desenvolupament legislatiu i execució de tota qüestió relativa a les corporacions de dret públic representatives dels interessos econòmics i professionals.

El fet que les cambres agràries formin part de les corporacions de dret públic implica, doncs, que les comunitats autònomes en el desenvolupament i execució de les seves competències s'hagin de regir per les normes bàsiques estatals sobre la base del que estableixen els articles 149.1.1 i 19 de la CE.

En aquest sentit, la llei comentada forma, juntament amb les lleis estatals 23/1986, de 24 de desembre, per la qual s'estableixen les bases del règim jurídic de les cambres agràries, i 23/1991, de 15 d'octubre,¹ les bases dins les quals les

comunitats autònomes hauran de desenvolupar i executar la seva competència corresponent en matèria de cambres agràries.

En concret, aquesta nova Llei el que fa és reconèixer a les comunitats autònomes la competència amb relació a la determinació de les dates de celebració de les eleccions i la realització de convocatòries electorals ja que les cambres agràries tenen com a àmbit territorial exclusivament la província. Però, a més, juntament amb aquest reconeixement, i en l'exercici de la seva competència bàsica, constitueix l'obligació a càrrec de les comunitats autònomes de comunicar al Govern estatal les dates de celebració de les eleccions amb la consulta prèvia a les organitzacions professionals agràries d'àmbit nacional implantades al seu territori i la comunicació al mateix òrgan dels resultats del procés electoral.

Susana Campuzano

1. Aquesta Llei es va dictar com a conseqüència de la STC 132/1989, de 18 de juliol, en la qual es va ventilar la constitucionalitat de dues lleis: la Llei catalana 18/1985, de 23 de juliol, de cambres professionals agràries, i la Llei estatal 23/1986, de 24 de desembre.

Llei 38/1994, de 30 de desembre, d'organitzacions interprofessionals agroalimentàries.

Aquesta Llei té per objecte la regulació de les organitzacions interprofessionals agroalimentàries, i, en concret, d'aquelles organitzacions que intervenen als sectors agrícola, ramader, forestal i pesquer, com també de les que efectuen la comercialització i transformació d'aquests productes, sempre que aquestes tinguin àmbit estatal o superior al de la comunitat autònoma. L'Estat, en aplicació dels art. 130 i 149.1.13 de la CE¹ i ateses les funcions de l'ordenació de l'economia, persegueix amb aquesta nova Llei l'orientació de les produccions agràries a

les necessitats del mercat i procedeix a una millor adequació de l'oferta agrària amb la demanda reclamada pel mercat i és en aquest sentit que passa a regular aquestes organitzacions com a instrument de coordinació entre els diferents intervenents dins la cadena agroalimentària.

Aquesta regulació és efectuada segons diu el legislador estatal respectant estrictament les normes reguladores de la competència dimanants del dret comunitari i atenint-s'hi.²

Susana Campuzano

1. L'art. 130.1 de la CE estableix que els poders públics han d'atendre la modernització i el desenvolupament dels sectors econòmics i, en particular, de l'agricultura, la ramaderia i la pesca. Així mateix, l'art. 149.1.13 CE atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

2. Llei 16/1989, de 17 de juliol, de defensa de la competència.

Llei 40/1994, de 30 de desembre, d'ordenació del sistema elèctric nacional.

Aquesta Llei té per objecte l'ordenació general i bàsica de les activitats destinades al subministrament d'energia elèctrica a escala nacional en virtut de les competències estatals recollides als art. 149.1.13, 22 i 25 de la CE¹, configurant-se com una norma sistematitzadora de la normativa vigent.

Aquesta necessitat ja es va fer patent amb la Llei estatal 49/1984, de 26 de desembre, sobre explotació unificada del sistema elèctric nacional, però el fet que la finalitat d'aquesta Llei no fos la regulació de tots els aspectes del sistema, ha fet necessària la promulgació d'aquesta nova norma destinada a introduir elements de

1. Enfront d'aquest exercici competencial de caràcter bàsic, les comunitats autònomes també són titulars de competències amb relació al sistema elèctric tant pel que fa a l'atorgament de les autoritzacions de producció, transport i distribució sempre que aquest exercici competencial es limiti al seu propi àmbit territorial, com pel que fa al desenvolupament de la legislació bàsica de les competències estatals. Pel que fa a la Generalitat de Catalunya, l'EAC estableix així que la Generalitat té competència exclusiva sobre les instal·lacions de producció, distribució i transport d'energia quan aquest transport no surti del seu territori i el seu aprofitament no afecti una altra província o comunitat autònoma. Pel que fa al desenvolupament de la legislació estatal, l'art. 10.1.5 determina que en el marc de la legislació bàsica de l'Estat correspon a la Generalitat el desenvolupament legislatiu i executiu de les qüestions relatives al règim energètic.

Aquesta distribució de competències entre l'Estat i la Generalitat de Catalunya ha estat objecte de controvèrsia. En aquest sentit, *vid.* les STC 12/1984, de 2 de febrer, 24/1985 i 119/1986, de 20 d'octubre.

concurrència i competitivitat en consonància amb els sistemes elèctrics dels països del nostre entorn comunitari.

Així es considera que el sistema elèctric nacional comprèn dos models diferents, denominats sistema integrat i sistema independent. Pel que fa al sistema integrat, amb l'excepció de l'explotació del sistema elèctric nacional que serà reservat a la titularitat de l'Estat, pot ser prestat pels particulars en règim de lliure iniciativa. Dintre d'aquest sistema integrat es crea una Comissió del Sistema Elèctric Nacional destinada a regular el sistema. En canvi, el sistema independent es defineix per la llibertat de la instal·lació i l'operació econòmica i únicament està restringit per la preservació dels drets dels tercers i per les limitacions tècniques inherents a la mateixa natura de la indústria elèctrica.

Juntament amb aquesta finalitat de liberalització del nostre sistema elèctric, la

Llei comentada també té com a finalitat assegurar el desenvolupament harmònic i eficient del sector elèctric espanyol de tal manera que procedeix a establir la impossibilitat que es puguin realitzar activitats integrades dins el sistema integrat i dins el sistema independent al mateix temps, perquè això permetrà remunerar adequadament la generació d'energia i se suprimirà el procediment de compensacions entre els generadors que introdueix distorsions i falta de claredat en el funcionament del sistema elèctric.

Així, les activitats desenvolupades dins el sistema integrat es remuneren d'acord amb unes tarifes úniques a tot l'Estat fixades segons els criteris de suficiència i eficàcia. En canvi, les activitats compreses dins el sistema independent seran remunerades d'acord amb les retribucions establertes per les parts.

Susana Campuzano

Llei 41/1994, de 30 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per al 1995, i Llei 42/1994, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social (BOE de 31 de desembre de 1994).

Des de la Sentència del Tribunal Constitucional de 14 de maig de 1992, relativa a l'art. 130 de la Llei general tributària, la Llei de pressupostos generals de l'Estat (en endavant LPGE), per a cada exercici sols pot tenir un doble contingut: en primer lloc, tal i com estableix l'art. 134.2 de la CE, la LPGE s'ha de limitar a establir la previsió d'ingressos, i

les despeses públiques i fiscals; i, en segon lloc, pot contenir altres apartats conjunturals, com el conjunt de normes relacionades directament amb la política econòmica del Govern.¹

Això vol dir que tota la resta de disposicions s'hauran de contenir en una norma creada *ad hoc* que es denomina «Llei d'acompanyament» o «Llei financera».

1. En concret, el Tribunal Constitucional ha declarat a la seva STC 76/1992, de 14 de maig, que «para que la regulación, por una Ley de Presupuestos, de una materia distinta a su núcleo mínimo, necesario e indisponible (previsión de ingresos y habilitación de gastos) sea constitucionalmente legítima es necesario que esa materia tenga relación directa con los gastos e ingresos que integran el Presupuesto o con los criterios de política económica de la que ese Presupuesto es instrumento y que, además, su inclusión en dicha ley esté justificada, en el sentido de que sea un complemento necesario para la mayor inteligencia y para la mejor y más eficaz ejecución del Presupuesto y, en general, de la política económica del Gobierno. El cumplimiento de estas dos condiciones resulta, pues, necesario para justificar la restricción de las competencias del poder legislativo, propia de la Leyes de Presupuestos, y para salvaguardar la seguridad jurídica que garantiza el art. 9.3 CE». En el mateix sentit, *vid.* STC 27/1981, 63/1986, 65/1987, 126/1987, 65/1990, 178/94 i 195/94.

Aquesta complementaritat entre ambdues lleis obliga a efectuar el seu comentari conjunt per tal de tenir una visió global de les modificacions efectuades pel legislador estatal amb relació a les comunitats autònomes.

A tal efecte, procedim a efectuar un estudi separat dels aspectes tributaris i financers que afecten les comunitats autònomes.

I. *Mesures tributàries amb relació als impostos cedits*

Pel que fa a les mesures tributàries, i pel que correspon a les comunitats autònomes, es produeix una deflació de les tarifes dels impostos sobre el patrimoni, el de successions i donacions, i el d'actes jurídics documentats amb la finalitat principal d'acompassar el sistema fiscal a l'evolució de la inflació.²

I.1 L'Impost sobre el patrimoni (art. 66 a 68 LPGE)

Les modificacions efectuades sobre aquest impost per la LPGE persegueixen la seva adequació a un nivell d'inflació superior en preveure a les tarifes els mínims exempts a la normativa.

—S'incrementa el mínim exempt de 15 milions a 17 milions de pessetes (art. 66 LPGE).

—Es deflacta la tarifa un 3'5 per cent (art. 67 LPGE).

—Únicament hauran de presentar la declaració els subjectes passius sotmesos

a l'impost per obligació personal quan la seva base imposable resulti superior a 17 milions de pessetes o quan la quantificació dels seus drets sigui superior a 100 milions de pessetes (art. 68 LPGE).

Pel que fa a la Llei de mesures fiscals, administratives i d'ordre social, es retocquen els requisits d'exempció per a les participacions en societats en passar d'un 20 per cent a un 15 per cent la participació que pot tenir el subjecte passiu per tal que es pugui considerar aquesta exempta.³

I.2. L'impost sobre successions i donacions (art. 69 a 71 LPGE)

La LPGE actualitza els imports de les reduccions aplicables en atenció al grau de parentesc per tal d'obtenir la base liquidable en les adquisicions *mortis causa*. També s'inclou una reducció per als beneficiaris d'assegurances de vida i es deflacta la tarifa i els quadres d'indicació segons el patrimoni preexistent.

La Llei de mesures fiscals modifica l'art. 39 de la Llei reguladora d'aquest impost, ampliant el termini del supòsits especials d'ajornament i fraccionament del pagament.

I.3 Impost sobre actes jurídics documentats (art. 77)

La LPGE actualitza al seu art. 77 les tarifes aplicables a la transmissió i rehabilitació de les grandeses i els títols nobiliaris atès allò que estableix l'art. 43 del

2. Cal destacar, en aquest sentit, l'acord del Consell de Política Fiscal i Financera en virtut del qual les reduccions en la recaptació produïdes als impostos cedits com a conseqüència de les modificacions normatives, haurien de ser compensades per la Hisenda estatal quan siguin substancials.

3. Cal remarcar també que aquesta exempció, establerta per la Llei de 22 de 1993, s'ha vist complementada pel desenvolupament reglamentari que va introduir el Reial decret de 23 de desembre de 1994. Aquesta norma defineix el que s'ha d'entendre per activitats empresarials, per béns, drets i deures afectes, necessaris per al desenvolupament de l'activitat, i els requisits i condicions per tal de poder efectuar l'exempció per les participacions en les entitats i el sistema per tal de determinar l'import de l'exempció.

Reial decret-legislatiu 1/1993, de 24 de setembre.

II. Les transferències

Pel que fa als aspectes financers, les seccions 32 i 33 de la LPGE recullen quasi la totalitat de les transferències que l'Estat efectua a favor de les comunitats autònomes. Aquestes transferències són les relatives a la participació als ingressos de l'Estat, les referides a les transferències corrents i de capital i les pertanyents al Fons de Compensació Interterritorial.

II.1 Participació als ingressos de l'Estat (art. 99 i 103)

D'acord amb allò que estableix l'art. 13 de la LOFCA, l'art. 99 de la LPGE estableix

els percentatges de participació definitius per al quinquenni 1992-1996, aplicables a comptar del dia 1 de gener de 1995.⁴

Són diverses les qüestions destacables amb relació a la seva regulació per a l'any 1995.

En primer lloc, destaca l'augment que s'ha produït amb relació a les denominades *entregas a cuenta* passant del 97 % que es va establir als pressupostos generals de l'Estat per a l'any 1994 a un 98 % per als Pressupostos presents, de tal manera que l'Estat ha procedit a efectuar una major entrega i correlativament la corresponent liquidació definitiva⁵ que s'haurà de portar a terme l'any 1996, haurà de ser també menor.⁶

Juntament amb aquesta qüestió, i encara amb una major transcendència, cal destacar l'aplicació del principi de la cor-

4. L'art. 99 determina com a percentatges aplicables els següents:

Catalunya:	2,0111609	Castella-La Manxa:	0,3118527
Galícia:	1,2930929	Canàries:	0,7385980
Astúries:	0,0980681	Extremadura:	0,2318790
La Rioja:	0,0399150	Balears:	0,0685511
Múrcia:	0,0822247	Madrid:	0,4849139
Aragó:	0,1363337	Castella i Lleó:	0,4280078

Pel que fa a les comunitats autònomes uniprovincials, l'art. 101 regula la percepció de la participació en qualitat de província de La Rioja, Astúries i Múrcia, ja que les comunitats de Cantàbria i Madrid van reclamar el seu tractament com a comunitat autònoma i correlativament la seva unificació amb la resta de comunitats.

5. La liquidació definitiva s'efectuarà d'acord amb les normes contigudes a l'art. 100, apartat tercer. En concret, cal atènyer-se als criteris següents per tal de determinar els índexs d'increment entre els exercicis 1990 i 1995:

—La suma de la recaptació líquida pels capítols I i II del pressupost d'ingressos de l'Estat (excloent-ne els tributs susceptibles de cessió i els que constitueixin recursos de la Comunitat Econòmica Europea), més la recaptació líquida per cotitzacions a la Seguretat Social i a l'Atur.

—Les despeses equivalents de l'Estat, enteses tal i com es defineixen al «Mètode per a l'aplicació del sistema de finançament de les comunitats autònomes per al quinquenni 1992-1996».

—El producte interior brut al cost dels factors en termes nominals segons les dades proporcionades per l'Institut Nacional d'Estadística.

El càlcul del finançament definitiu per a l'any 1995 vindrà determinat, segons la LGPE, conforme a la fórmula següent:

$$F_{1995}^d = PPI_0^i \cdot ITAE_{1995} \cdot IEP$$

Essent:

PPI_0^i = Percentatge definitiu de participació de cada comunitat autònoma fixat per al quinquenni 1992-1996.

$ITAE_{1995}$ = Valor per al 1990 del paràmetre definit a la lletra a) de la norma primera, segons el pressupost liquidat.

IEP = Índex d'evolució (o d'increment) prevalent entre els tres criteris anteriors esmentats.

6. L'augment en un punt d'aquestes entregues prèvies a la liquidació definitiva, respon a l'Acord que el Consell de Política i Financera va prendre el dia 20 de gener de 1992.

responsabilitat fiscal⁷ com a motor principal de les modificacions efectuades sobre els criteris de determinació de la participació en els ingressos de l'Estat. La corresponsabilitat fiscal respon a la pràctica als mecanismes següents redistributius de la participació en ingressos de l'Estat. En primer lloc, aquesta corresponsabilitat consisteix a dividir la participació als ingressos de l'Estat de cada comunitat autònoma en dos components tenint en compte l'any 1993 com a base. Així, un primer component està constituït pel 15 % de la quota líquida de l'IRPF declarada pels residents al territori de la comunitat autònoma beneficiària, i un segon component que serà la diferència entre la participació inicial de cada comunitat i el primer component, tot això tenint en compte com a base l'any 1993. En segon lloc, i per als anys successius, la participació als ingressos de l'Estat es compon de la part corresponent al segon component referit anteriorment, sormès als increments propis de la dinàmica normal de les participacions i també es compon de la part equivalent al 15 % de l'IRPF de la quota líquida meritada durant els períodes impositius corresponents.

Cal remarcar també que el fet que l'aplicació d'aquest sistema no sigui obliga-

tòriament beneficiosa per a les comunitats autònomes ja que l'increment sols és efectiu en el cas que existeixi una diferència positiva entre la quota líquida de l'IRPF de l'any 1993 com a any base i el corresponent període impositiu, va obligar tant els Pressupostos per a l'any 1994 com per als d'aquest a establir el que es denomina *financiación fuera fondo*.⁸ Aquesta regla té com a finalitat principal emmarcar els límits mínim i màxim dintre dels quals les comunitats autònomes es poden beneficiar de l'aplicació de la corresponsabilitat fiscal de tal manera que aquestes hauran d'obtenir uns recursos durant l'any 1995 compresos dintre dels termes següents:

—L'increment del finançament mínim haurà de ser del 0,50 %.⁹

—Els recursos addicionals màxims es troben compresos entre els 13.000 milions com a mínim i els 52.000 milions com a màxim.

II.2 Altres transferències a les comunitats autònomes

Juntament amb les participacions als ingressos de l'Estat, la secció 32 de la LPGE inclou altres dotacions destinades a l'ajut de les despeses corrents del transport terrestre, les inversions en infraes-

7. Així, en els pressupostos generals de l'Estat per a l'any 1993, es van recollir les conseqüències de l'Acord del Consell de Política Fiscal i Financera del 20 de gener de 1992, el qual va establir el «Mètode per a l'aplicació del sistema de finançament de les comunitats autònomes per al quinquenni compès entre els anys 1992-1996». Posteriorment, amb l'exercici corresponent a l'any 1994, es va començar a aplicar la corresponsabilitat fiscal, com a conseqüència de l'Acord del Consell de Política Fiscal i Financera de 7 d'octubre de l'any 1993, al qual es va establir una assignació en la quota líquida de l'impost sobre la renda de les persones físiques declarades pels residents als territoris respectius, sempre que així ho decidissin les comissions mixtes Estat-comunitat autònoma respectives. En concret, han estat dotze les comunitats autònomes de règim comú que han adoptat aquest règim de corresponsabilitat fiscal. En canvi, les comunitats autònomes de Galícia, Castella i Lleó i Extremadura han optat pel sistema sense modificacions aprovat el 20 de gener de 1992.

8. El finançament fora de fons es troba compost pels fons provinents de les participacions als ingressos de l'Estat, la recaptació de les taxes afectades als serveis traspassats i la recaptació dels tributs cedits.

9. En canvi, la LPGE per a l'any 1994 diferenciava entre les comunitats autònomes de l'art. 151 CE i les de l'art. 143 CE en establir com a límits per al finançament fora de fons el 0,25 % i el 0,50 % per a les primeres, i tant sols el 0,25 % per a les segones.

tractura del transport ferroviari, el sosteniment de la policia de Catalunya i altres partides de menor quantia destinades en concret a les inversions a efectuar amb motiu de l'Any Sant Compostel·là i les inversions a Terol.

II.3 El Fons de Compensació Interterritorial

La secció 33 fa referència al Fons de Compensació Interterritorial. Cal esmentar en aquest àmbit la continuïtat quant a la regulació d'aquestes transferències

amb relació a la normativa dels pressupostos generals de l'Estat de l'any passat. Així, la quantitat amb la qual està dotat el FCI continua essent la mateixa — 128.844,9 milions de pessetes — i les comunitats autònomes beneficiàries continuent essent les mateixes.¹⁰ També les normes de gestió com ara les de la incorporació de romanents, bestretes de tresoreria i la seva amortització corresponent són iguals a les dels exercicis anteriors.

Susana Campuzano

Reial decret legislatiu 2/1994, de 25 de juny, de modificació de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del Règim local, i del Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de les disposicions legals vigents en matèria de Règim local, pel que fa a la provisió de llocs de treball dels funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter nacional.

Amb aquest Reial decret legislatiu s'incorporen a la Llei reguladora de les bases del Règim local les modificacions efectuades per la Llei 22/1993, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de reforma del règim jurídic de la funció pública i de la protecció per a l'atur. En aquesta darrera Llei es va modificar el sistema de la valoració dels mèrits als concursos de provisió dels llocs de treball reservats als

funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter nacional i es va atribuir a les comunitats autònomes la competència d'execució de la legislació bàsica estatal sobre classificació de llocs, nomenaments provisionals, comissions de servei, acumulacions i permutes, dins els àmbits territorials respectius.

Susana Campuzano

10. La distribució quantitativa del Fons de Compensació Interterritorial per a l'any 1995 entre les diverses comunitats autònomes beneficiàries s'efectua de la manera que es detalla a continuació, destacant la Comunitat Autònoma d'Andalusia com a principal beneficiària:

	En milions de pessetes		En milions de pessetes
— Extremadura	10.003,5	— Canàries	4.056,0
— Andalusia	50.719,8	— Castella i Lleó	12.287,9
— Castella-La Manxa	9.273,0	— Comunitat Valenciana	7.315,8
— Galícia	23.747,4	— Principat d'Astúries	4.121,7
— Múrcia	6.000,4	— Cantàbria	1.319,4

Reial decret llei 8/1994, de 5 d'agost, de supressió de les cambres oficials de la propietat urbana i del Consell Superior com a corporacions de dret públic i de regulació del règim i destinació del seu patrimoni.

L'origen d'aquest Reial decret llei respon a la supressió que la Llei 4/1990, de 28 de juny, de pressupostos generals de l'Estat, va fer de les cambres oficials de la propietat urbana i del Consell Superior. En aquell moment, es va facultar el Govern per tal que pogués, mitjançant un Reial decret, establir el règim i la destinació del patrimoni i del personal de les cambres sotmeses a la tutela estatal. El fet que s'hagi retardat la promulgació d'aquest Reial decret obliga que, per raons d'urgència, s'hagi d'actuar per la via del decret llei per tal de regularitzar la situació en la qual es troben actualment aquestes entitats.

Així, s'habilita al Govern per tal que pugui, mitjançant reial decret, establir el

règim i destinació del patrimoni i del seu personal, sempre que es compleixin els requisits següents:

—S'estableixin la forma i els requisits pels quals hagi de regir-se l'Administració pública que tingui atribuïda la tutela d'aquestes cambres a l'hora d'elaborar l'inventari dels béns i drets constituents del seu patrimoni.

—Es determini la destinació del personal adscrit a les cambres sotmeses a la tutela estatal i es compeli'leixi a les comunitats autònomes per tal que integrin dins la seva pròpia Administració pública el personal de les cambres de la propietat sobre les quals exerceixin actualment la tutela corresponent.

Susana Campuzano

Reial decret llei 9/1994, de 5 d'agost, i Llei 34/1994, de 19 de desembre, pels quals s'adopten mesures urgents per a l'abastament d'aigua als nuclis urbans de la badia de Palma de Mallorca.

Les circumstàncies hidrològiques anormals per les quals travessa la badia de Palma de Mallorca obliguen en aquest cas a adoptar a través d'aquest Decret llei i posteriorment amb una Llei, les mesures necessàries per tal d'assegurar el proveïment hidràulic d'aquesta zona. La solució aportada per aquestes normes consisteix en la utilització de les aigües

procedents dels cabals recuperats als sistemes del Delta de l'Ebre i es fa obligatòria l'execució de determinades obres a Tarragona i Mallorca d'acord amb les condicions fixades als convenis subscrits per l'Estat amb cada una de les comunitats autònomes afectades.¹

Susana Campuzano

1. Aquests convenis són els subscrits pel Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme i la Generalitat de Catalunya en matèria d'obres hidràuliques el dia 27 de desembre de 1985 i els subscrits amb dates de 28 d'octubre de 1986 i 26 de març de 1994 per aquest mateix Ministeri i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria d'obres públiques i proveïment d'aigua a les poblacions de l'entorn de la badia de Palma.

1.2. ADMINISTRACIÓ DE L'ESTAT

A cura de Joan Manuel Trayter

Disposicions diverses

Ordre de 28 de juny de 1994, per la qual es regula la visita als museus de titularitat estatal adscrits al Ministeri de Cultura. La determinació del preu d'entrada serà realitzat per les comunitats autònomes en virtut del conveni corresponent (BOE núm. 156, d'1 de juliol).

Reial decret 1414/1994, de 25 de juny, sobre assistència jurídica a les entitats estatals de dret públic. Amb aquesta norma s'estableix el procediment pel qual el Servei Jurídic de l'Estat prestarà assistència jurídica, en l'àmbit contencios i consultiu, a determinades entitats de dret públic estatals (BOE núm. 167, de 14 de juliol).

Reial decret 1485/1994, d'1 de juliol, pel qual s'aproven les normes que han de regir l'accés i la distribució cadastral cartogràfica i alfanumèrica de la Direcció General del Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària, de la Secretaria d'Estat d'Hisenda (BOE núm. 171, de 19 de juliol).

Reial decret 1185/1994, de 3 de juny, sobre etiquetatge de productes de tabac diferents dels cigarrers, pel qual es prohibeixen diferents tabacs d'ús oral i s'actualitza el règim sancionador en matèria de tabac (BOE núm. 167, de 14 de juliol).

Reial decret 1333/1994, de 20 de juny, pel qual es modifiquen determinats articles relatius a les taxes d'intoxicació alcohòlica del Reglament general de circulació i del Reglament nacional de transports de mercaderies perilloses per carretera (BOE núm. 169, de 16 de juliol).

Reial decret llei 8/1994, de 5 d'agost, de supressió de les cambres oficials de la propietat urbana i del seu Consell Superior com a corporacions de dret públic i de regulació del règim i destinació del seu patrimoni (BOE núm. 189, de 9 d'agost).

Reial decret 1487/1994, d'1 de juliol, pel qual es dóna nova redacció a determinades disposicions del Reial decret 631/1993, de 3 de maig, i del Reial decret 2317/1993, de 29 de desembre, en matèria d'escoles taller i cases d'oficis (BOE núm. 181, de 30 de juliol).

Reial decret 1811/1994, de 2 de setembre, pel qual es modifica el Reglament de l'impost sobre el valor afegit aprovat per l'article 1 del Reial decret 1624/1992, de 29 de desembre; Reial decret 2402/1985, de 18 de desembre, que regula el deure d'expedir i lliurar factura que correspon als empresaris i professionals, i Reial decret 338/1990, de 9 de març, pel qual es regulen la composició i la manera d'u-

tilització del número d'identificació fiscal (BOE núm. 213, de 6 de setembre).

- Reial decret* 1694/1994, de 22 de juliol, d'adequació a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, del Reial decret 1584/1991, de 18 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament del Registre general de la propietat intel·lectual (BOE núm. 183, de 2 d'agost).
- Reial decret* 1733/1994, de 29 de juliol, pel qual s'adeqüen els procediments en matèria de mutualisme administratiu i fons especial de la mutualitat general de funcionaris civils de l'Estat a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (BOE núm. 183, de 2 d'agost).
- Reial decret* 1734/1994, de 29 de juliol, pel qual s'adeqüen a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, les normes reguladores dels procediments relatius a les prestacions socials i econòmiques per a la integració social dels minusvàlids, les prestacions no contributives de la Seguretat Social i les pensions assistencials per vellesa a favor dels emigrants espanyols (BOE núm. 183, de 2 d'agost).
- Reial decret* 1769/1994, de 5 d'agost, d'adequació a les normes reguladores dels procediments de classes passives a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (BOE núm. 198, de 19 d'agost).
- Reial decret* 1770/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, les normes reguladores dels procediments de classificacions i de revisió de classificacions en matèria de contractació administrativa (BOE núm. 198, de 19 d'agost).
- Reial decret* 1771/1994, de 5 d'agost, d'adaptació a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, de determinats procediments administratius en matèria d'aigües, costes i medi ambient (BOE núm. 198, de 19 d'agost).
- Reial decret* 1772/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen determinats procediments administratius en matèria de transports i carreteres a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (BOE núm. 199, de 20 d'agost).
- Reial decret* 1773/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen determinats procediments administratius en matèria de telecomunicacions a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (BOE núm. 199, de 20 d'agost).
- Reial decret* 1775/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, determinats procediments administratius en matèria d'agricultura, pesca i alimentació (BOE núm. 199, de 20 d'agost).

Reial decret 1776/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, les normes reguladores dels procediments d'atorgament, modificació i extinció d'autoritacions (BOE núm. 199, de 20 d'agost).

Reial decret 1416/1994, de 25 de juny, pel qual es regula la publicitat dels medicaments d'ús humà (BOE núm. 180, de 29 de juliol).

Reial decret 1844/1994, de 9 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament d'eleccions a òrgans de representació dels treballadors a l'empresa. Aquesta norma introdueix aspectes nous en el procediment electoral d'òrgans de representació dins l'empresa. Com a innovacions destacables s'introdueix el règim jurídic de la nova Oficina Pública de Registre, Dipòsit i Publicitat, dependent de l'autoritat laboral, i el procediment arbitral d'impugnació d'eleccions sindicals a representants dels treballadors a l'empresa (BOE núm. 219, de 13 de setembre).

Ordre de 7 de setembre de 1994, per la qual s'estableix el marc general per a l'accés als ensenyaments regulats per la Llei 14/1970, de 4 d'agost, general de educació, com també les condicions per a l'expedició dels títols que n'obtenen els alumnes que durant el període d'implantació anticipada cursen sense completar-los ensenyaments derivats de la Llei 1/1991, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu. És destacable que aquesta norma té el caràcter de bàsica, d'acord amb la competència estatal per a l'ordenació general del sistema educatiu i per a la regulació de la resta de condi-

cions per a l'obtenció, expedició i homologació dels títols acadèmics i professionals (BOE núm. 223, de 17 de setembre).

Reial decret 1812/1994, de 2 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament de carreteres. Mitjançant aquesta norma l'Administració estatal es declara competent en la determinació tècnica bàsica d'interès general i la de senyalització i abalisament, com també qualsevol altra que es derivi del compliment de tractats internacionals subscrits per Espanya (BOE núm. 228, de 23 de setembre).

Ordre de 19 de setembre de 1994, per la qual es regulen determinats aspectes formatius dels contractes d'aprenentatge. Aquesta norma es refereix a aspectes pràctics del contracte d'aprenentatge, com per exemple el lloc on impartir la formació professional o la certificació d'aquest ensenyament (BOE núm. 232, de 28 de setembre).

Reial decret 1774/1994, de 5 d'agost, pel qual es regulen els concursos de trasllat d'àmbit nacional per a la provisió de places corresponents als cossos docents que imparteixen els ensenyaments establerts a la Llei orgànica d'ordenació general del sistema educatiu. L'objectiu d'aquesta norma és la coordinació de totes les competències educatives de les comunitats autònomes i l'Estat sobre la regulació d'aquests concursos dins l'àmbit del marc comú bàsic de la funció pública docent. És important destacar dins aquesta normativa que els concursos de trasllats seran convocats cada tres anys per les administracions competents; es realitzaran de manera coordinada, permetran la seva participació en un sol acte i l'adjudicació serà úni-

cament en una plaça (BOE núm. 234, de 30 de setembre).

Reial decret 1881/1994, de 16 de setembre, pel qual s'estableixen les condicions de policia sanitària aplicables als intercanvis intracomunitaris i a les importacions procedents de països tercers d'animals, esperma, òvuls i embrions no sotmesos, respecte a aquestes condicions, a les disposicions contingudes a la secció 1^a de l'annex A del *Reial decret* 1316/1992, de 30 d'octubre (BOE núm. 249, de 18 d'octubre).

Reial decret 1882/1994, de 16 de setembre, pel qual s'estableixen les condicions de sanitat animal aplicables a la posada en el mercat d'animals i productes de l'aqüicultura. En virtut de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de comerç i sanitat exterior, s'han dictat aquestes normes; no obstant això, la seva aplicació es farà sens perjudici de les disposicions adoptades sobre comerç internacional d'espècies amenaçades de fauna o flora silvestre o de la normativa reguladora de determinades espècies o productes (BOE núm. 249, de 18 d'octubre).

Reial decret 1845/1994, de 9 de setembre, pel qual s'actualitza el *Reial decret* 1497/1981, de 19 de juny, sobre programes de cooperació educativa. Els períodes de pràctiques a empreses corresponen a crèdits i no a cursos universitaris (BOE núm. 249, de 18 d'octubre).

Reial decret llei 10/1994, de 30 de setembre, d'incentius fiscals de caràcter temporal per a la renovació del parc de vehicles de turisme. Els avantatges fiscals que es determinen en aquesta nor-

ma apunten en dues direccions: una deducció de la quota de l'impost especial sobre determinats mitjans de transport en la matriculació de nous vehicles, sempre que es doni de baixa un vehicle de set o més anys d'antiguitat; i la mateixa deducció sobre les vendes de vehicles que es desafectin de l'activitat de lloguer, sempre que hi hagin estat dedicats dos anys com a mínim (BOE núm. 244, de 12 d'octubre).

Ordre de 19 d'octubre de 1994, per la qual s'actualitza l'import màxim de l'aportació dels beneficis de la Seguretat Social en la dispensació de les especialitats farmacèutiques classificades en els grups o subgrups terapèutics inclosos a l'annex II del *Reial decret* 83/1993, de 22 de gener (BOE núm. 260, de 31 d'octubre).

Reial decret 2171/1994, de 4 de novembre, pel qual es regula el Consell Estatal de les Persones Grans. Es crea aquest òrgan col·legiat de caràcter consultiu. La seva tasca rau en la col·laboració i participació del moviment associatiu de les persones grans, com també en la definició, aplicació i seguiment de les polítiques d'atenció, inserció social i qualitat de vida de la gent gran (BOE núm. 276, de 18 de novembre).

Reial decret 2039/1994, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de règim jurídic i de funcionament del Registre Central de Cartografia. Les previsions d'aquest *Reial decret* sobre les funcions bàsiques del Registre Central de Cartografia són: la inscripció de la cartografia oficial, la inscripció de les delimitacions territorials i de les seves variacions, la formació i la conservació del Nomenclàtor Geogràfic Nacional i

l'emissió de certificacions sobre cartografia oficial registrada (BOE núm. 277, de 19 de novembre).

Ordre de 8 de novembre de 1994, sobre justificació i bestretes de les indemnitzacions per raó de servei (BOE núm. 270, d'11 de novembre).

Reial decret 2112/1994, de 28 d'octubre, pel qual es defineixen els criteris i les condicions de les intervencions amb finalitat estructural en el sector de la pesca, de l'aqüicultura i de la comercialització, la transformació i la promoció dels seus productes. En aquest Reial decret es fixen els criteris i les condicions de les intervencions comunitàries amb finalitat estructural en l'àmbit de la pesca i l'aqüicultura, ja sigui en la transformació o comercialització dels seus productes (BOE núm. 280, de 23 de novembre).

Reial decret 1954/1994, de 30 de setembre, sobre homologació de títols als del Catàleg de Títols Universitaris Oficials, creat pel Reial decret 1497/1987, de 27 de novembre (BOE núm. 275, de 17 de novembre).

Reial decret 2042/1994, de 14 d'octubre, pel qual es regula la inspecció tècnica de vehicles. Normativa d'adequació a les exigències comunitàries que imposen un major control (BOE núm. 275, de 17 de novembre).

Reial decret 2043/1994, de 14 d'octubre, sobre inspecció i verificació de bones pràctiques de laboratori. Normativa de caràcter bàsic que regula la inspecció i verificació dels sistemes d'organització i de les condicions de planificació, realització, registre i difusió dels estudis de laboratori per a assaigs no clínics, sobre productes farmacèu-

tics, cosmètics, additius alimentaris, additius per a pinsos, plaguicides i altres productes químics. L'objecte d'aquests estudis és d'observar el seu efecte en les persones, animals i en el medi ambient (BOE núm. 281, de 24 de novembre).

Reial decret 2088/1994, de 20 d'octubre, pel qual es dicten les disposicions d'aplicació de la Directriu del Consell de les Comunitats Europees 92/3/EURATOM, relativa a la vigilància i el control dels trasllats de residus radioactius entre estats membres o procedents o amb destinació a l'exterior de la Comunitat (BOE núm. 283, de 26 de novembre).

Reial decret 2111/1994, de 28 d'octubre, pel qual es regula l'obligació de manteniment d'existències mínimes de seguretat de productes petrolífers i es constitueix la Corporació de Reserves Estratègiques (BOE núm. 292, de 7 de desembre).

Reial decret 2307/1994, de 2 de desembre, pel qual s'estableixen les normes per a les transferències de quantitats de referència en el sector de la llet i dels productes lactis (BOE núm. 289, de 3 de desembre).

Ordre de 30 de novembre de 1994, sobre normes de valoració de béns immobles per a determinades entitats financeres. Aquesta Ordre fixa els criteris que cal seguir en els procediments de càlcul de taxació dels béns immobles, sempre que tinguin la finalitat següent: garantia hipotecària de préstecs que formen part de la cartera de cobertura de títols hipotecaris emesos per determinades entitats, la cobertura de provisions tècniques de les entitats asseguradores i determinació del patrimoni

de les institucions d'inversió col·lectiva immobiliàries (BOE núm. 297, de 13 de desembre).

Reial decret 2110/1994, de 28 d'octubre, pel qual es modifiquen determinats aspectes de la regulació dels règims especials de la Seguretat Social de treballadors per compte aliè o autònoms, agraris i de servei domèstic (BOE núm. 295, de 10 de desembre).

Traspassos

Reial decret 1544/1994, de 8 de juliol, sobre traspàs de funcions de l'Estat a la Comunitat Autònoma del País Basc en matèria d'ensenyaments nàutico-esportius i subaquàtico-esportius (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23552, Ar. 2095).

Reial decret 1545/1994, de 8 de juliol, sobre traspàs de funcions de l'Estat a la Comunitat Autònoma del País Basc en matèria de qualificació i registre administratiu de societats anònimes laborals (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23554; rect. BOE núm. 183, de 2 d'agost, pàg. 24951, Ar. 2096).

Reial decret 1546/1994, de 8 de juliol, sobre traspàs de funcions de l'Estat a la Comunitat Autònoma del País Basc en matèria d'ensenyaments superiors de la marina civil (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23555, Ar. 2097).

Reial decret 1547/1994, de 8 de juliol, sobre traspàs de funcions de l'Estat a la Comunitat Autònoma del País Basc en matèria de col·legis oficials o professionals (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23564, Ar. 2098).

Reial decret 1548/1994, de 8 de juliol, sobre traspàs de funcions de l'Estat a la Comunitat Autònoma del País Basc del servei públic d'estiba i destiba en ports no classificats com d'interès general (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23656, Ar. 2099).

Reial decret 1549/1994, de 8 de juliol, sobre traspàs de funcions de l'Estat a la Comunitat Autònoma del País Basc en matèria d'instal·lacions radioactives de segona i tercera categories (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23568, Ar. 2100).

Reial decret 1550/1994, de 8 de juliol, sobre traspàs de funcions de l'Estat a la Comunitat Autònoma del País Basc en matèria de radiodifusió (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23569, Ar. 2101).

Reial decret 1551/1994, de 8 de juliol, sobre traspàs de funcions de l'Estat a la Comunitat Autònoma del País Basc en matèria de recursos i aprofitaments hidràulics (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23571, Ar. 2102; rect. BOE núm. 183, de 2 d'agost, pàg. 24951, Ar. 2265).

Reial decret 1553/1994, de 8 de juliol, sobre ampliació de mitjans traspassats per l'Estat a la Comunitat Autònoma de Catalunya en matèria de provisió de mitjans materials i econòmics per al funcionament de l'Administració de Justícia (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23586, Ar. 2104).

Reial decret 1554/1994, de 8 de juliol, sobre ampliació de funcions i mitjans traspassats de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Catalunya en matèria de cultura (BOE núm. 174, de 22 de juliol, pàg. 23592, Ar. 2105).

- Reial decret* 1905/1994, de 23 de setembre, sobre traspàs de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria de personal laboral al servei de l'Administració de Justícia (BOE núm. 244, de 12 d'octubre, pàg. 31777, Ar. 2844).
- Reial decret* 1681/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i servei de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó en matèria de cambres oficials de Comerç, Indústria i Navegació (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28108, Ar. 2565).
- Reial decret* 1682/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó en matèria de mutualitats de previsió social no integrades en el règim de la Seguretat Social (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28111, Ar. 2566).
- Reial decret* 1683/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó en matèria de denominacions d'origen (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28113, Ar. 2567).
- Reial decret* 1684/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó en matèria de radiodifusió (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28115, Ar. 2568).
- Reial decret* 1685/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó en matèria d'espectacles públics (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28118, Ar. 2569).
- Reial decret* 1686/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó en matèria de casinos, jocs i apostes (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28119, Ar. 2570).
- Reial decret* 1687/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó en matèria d'associacions (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28123, Ar. 2571).
- Reial decret* 1688/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de La Rioja en matèria de cambres de la propietat urbana (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28124, Ar. 2572; rect. BOE núm. 252, de 21 d'octubre, pàg. 32950).
- Reial decret* 1689/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de La Rioja en matèria de cambres oficials de Comerç, Indústria i Navegació (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28126, Ar. 2573).
- Reial decret* 1690/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de La Rioja en matèria de mutualitats de previsió social no integrades en el règim de Seguretat Social (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28128, Ar. 2574).
- Reial decret* 1691/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de La Rioja en matèria de radiodifusió (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28130, Ar. 2575; rect. BOE núm. 252, de 21 d'octubre, pàg. 32950, Ar. 2928).

Real decret 1692/1994, de 22 de juliol, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Estat a la Comunitat Autònoma de La Rioja en matèria de col·legis oficials o professionals (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28133, Ar. 2576; rect. BOE núm. 252, de 21 d'octubre, pàg. 32950, Ar. 2929).

Acords

Resolució d'11 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre l'Institut Nacional de Consum i la Junta de Galícia per a la constitució de la Junta Arbitral de Consum (BOE núm. 177, de 26 de juliol, pàg. 24047, Ar. 2155).

Resolució d'11 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre el Ministeri d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient i el Principat d'Astúries en matèria de control de qualitat en l'edificació (BOE núm. 186, de 5 d'agost, pàg. 25377, Ar. 2326).

Resolució de 18 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre el Ministeri d'Afers Socials i la Comunitat Autònoma d'Andalusia en matèria d'affers socials (BOE núm. 185, de 4 d'agost, pàg. 25268, Ar. 2302).

Resolució de 18 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre el Ministeri d'Afers Socials i el Principat d'Astúries en matèria d'affers socials (BOE núm. 185, de 4 d'agost, pàg. 25269, Ar. 2303).

Resolució de 18 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre el Ministeri d'Afers Socials i

la Comunitat Autònoma de Catalunya en matèria d'affers socials (BOE núm. 185, de 4 d'agost, pàg. 25274, Ar. 2308).

Resolució de 20 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre el Ministeri d'Indústria i Energia i la Regió de Múrcia per a la gestió d'iniciatives PYME (BOE núm. 181, de 30 de juliol, pàg. 24844, Ar. 2238).

Resolució de 20 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre l'Institut Nacional de Consum i el Govern de Canàries per a la constitució de la Junta Arbitral de Consum (BOE núm. 185, de 5 d'agost, pàg. 25398, Ar. 2329).

Resolució de 22 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre l'Institut Nacional de Consum i la Comunitat Autònoma d'Aragó per a la constitució de la Junta Arbitral de Consum (BOE núm. 189, de 9 d'agost, pàg. 25621, Ar. 2346).

Resolució de 26 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre el Ministeri de Justícia i Interior i la Junta de Castella i Lleó en matèria de joc (BOE núm. 216, de 9 de setembre, pàg. 28176, Ar. 2578).

Resolució de 28 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre la Secretaria d'Estat d'Hisenda i la Comunitat Autònoma d'Aragó sobre coordinació de controls sobre fons comunitaris (BOE núm. 224, de 19 de setembre, pàg. 28711, Ar. 2610).

Resolució de 28 de juliol de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit

crit entre el Ministeri d'Obres Públiques, Transport i Medi Ambient i la Comunitat Autònoma de Madrid per al desenvolupament de la xarxa viària (BOE núm. 235, d'1 d'octubre, pàg. 30561, Ar. 2734).

Resolució de 3 d'agost de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre l'Institut de la Dona i el Govern de Balears sobre cooperació en programes i actuacions dirigits especialment a dones (BOE núm. 189, de 19 d'agost, pàg. 26557, Ar. 2421).

Resolució de 19 de setembre de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre la Secretaria d'Estat de Medi Ambient i Habitatge i la Comunitat Autònoma de Balears per al desenvolupament conjunt d'actuacions encaminades a la recollida selectiva de paper/cartró i vidre de les deixalles urbanes (BOE núm. 240, de 7 d'octubre, pàg. 31508, Ar. 2803).

Resolució de 19 de setembre de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre el Ministeri d'Afers Socials i la Generalitat de Catalunya sobre pròrroga del Conveni-Programa per al desenvolupament de prestacions bàsiques de serveis socials de corpora-

cions locals: protocol addicional (BOE núm. 262, de 2 de novembre, pàg. 34188, Ar. 3064).

Resolució de 21 de setembre de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre el Ministeri d'Obres Públiques, Transport i Medi Ambient, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona per a la rehabilitació del districte de Ciutat Vella de Barcelona (BOE núm. 243, de 10 d'octubre, pàg. 31635, Ar. 2830).

Resolució de 27 de setembre de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre la Secretaria d'Estat de Medi Ambient i Habitatge i les comunitats autònomes per a la realització d'actuacions de protecció i millora de la qualitat de les aigües, en aplicació del cànon de deixalles (BOE núm. 258, de 28 d'octubre, pàg. 33871, Ar. 3006).

Resolució de 18 d'octubre de 1994, per la qual es dóna publicitat a l'acord subscrit entre el Ministeri d'Indústria i Energia i la Junta de Comunitats de Castella-La Manxa per a la gestió d'iniciatives PYME (BOE núm. 262, de 31 d'octubre, pàg. 34069, Ar. 3025).

1.3. TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

1.3.1. SENTÈNCIES DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

A cura de Manuel Gerpe Landín

Sentència 296/1994, de 10 de novembre (Ple). Qüestions d'inconstitucionalitat acumulades núm. 587/1992, 3626/1992, 3627/1992, 3630/1992, 3631/1992 i 3632/1992, plantejades pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya amb relació a la Llei 2/1987, de 5 de gener, del Parlament de Catalunya, per la qual s'estableix un recàrrec sobre la taxa estatal que grava les màquines escurabutxaques.

Ponent:

Eugenio Díaz Eimil

En aquesta Sentència la qüestió de fons és la naturalesa jurídica de l'anomenada «taxa» sobre el joc, regulada a partir del Reial decret-llei 16/1977. La conceptualització com a «taxa» d'aquest tribut, cedit a la Generalitat de Catalunya mitjançant la Llei 41/1981 i a la resta de les comunitats autònomes per la Llei 38/1983, podria implicar la inconstitucionalitat de la Llei del Parlament de Catalunya 2/1987, del 5 de gener, per la qual s'estableix un recàrrec sobre la taxa estatal que grava les màquines escurabutxaques.

L'argumentació del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en plantejar les qüestions d'inconstitucionalitat objecte d'aquesta Sentència, gira bàsicament al voltant de l'article 157.1 CE, el qual tracta dels recursos econòmics de les comunitats autònomes i que, si bé inclou entre aquests els recàrrecs sobre impostos estatals, no fa esment d'establir recàrrecs sobre taxes. Així doncs, les qüestions d'inconstitucionalitat recullen el fet que la Llei estatal designa el tribut com a «ta-

xa» i n'extreuen la possible inconstitucionalitat del recàrrec establert per la Llei autonòmica.

Enfront d'aquest argument, el Tribunal Constitucional considera que la denominació legal d'un tribut no constitueix el fet determinant de la seva naturalesa jurídica, sinó que aquesta és la que li correspon d'acord amb la configuració i l'estructura que li atorgui la seva regulació jurídica.

En aquest sentit el Tribunal Constitucional fa una anàlisi, confessadament esquemàtica, de les diferències entre els conceptes «impostos» i «taxes» a partir del concepte doctrinal i de la seva plasmació positiva en l'article 26 de la Llei general tributària, per tot seguit considerar la naturalesa impositiva de la «taxa» sobre el joc, especialment tenint en compte la configuració del fet imposable d'aquest tribut, que té en compte, no una activitat contraprestacional de l'Administració, sinó l'activitat del subjecte passiu susceptible de produir una renda.

La conclusió és òbvia: la consideració del tribut com un impost cedit permet a les comunitats autònomes establir recàrrecs a l'empara de l'article 157.1.a CE i, en

conseqüència, el recàrrec regulat per la Llei catalana constitueix un recurs tributari de la Generalitat plenament constitucional,

motiu pel qual es desestimen les qüestions plantejades.

Pere Sol i Ordís

Sentència 329/1994, de 15 de desembre (Ple). Conflicte de competència núm. 1218/1986, plantejat per la Junta de Galícia, en relació amb diversos preceptes del Reial decret 1418/1986, de 13 de juny, sobre funcions del Ministeri de Sanitat i Consum en matèria de sanitat exterior.

Ponent:

Carlos de la Vega Benayas

L'origen del conflicte resol't per aquesta Sentència es troba en el Reial decret 1418/1986, de 13 de juny, que atribueix al Ministeri de Sanitat i Consum, entre d'altres funcions, les següents: *a)* El control i la vigilància higienicosanitària dels ports i els aeroports de tràfic internacional i dels posts fronterers i les terminals duaneres TIR i TIF; *b)* El control i la vigilància higienicosanitària en el tràfic internacional de cadàvers i restes cadavèriques; *c)* Qualsevol altra activitat concordant amb les descrites al Reial decret que pugui determinar-se en el futur. També s'atribueix al Ministeri l'emissió d'informes tècnics relatius al control de substàncies estupefaents i psicotròpiques de tràfic il·lícit, com també la custòdia del material decomissat.

La Junta de Galícia plantejà el conflicte tot argumentant que el Reial decret en fer esment de forma genèrica als ports i als aeroports de tràfic internacional no permet distingir els espais situats en aquestes instal·lacions dedicats al tràfic intern, la qual cosa impedeix l'exercici de la competència d'execució en matèria de control i vigilància higienicosanitària interior que té atribuïda la Comunitat Autònoma; en segon lloc, per desconèixer les competències d'aquesta en matèria de policia sanitària mortuòria que li foren traspassades pel Reial decret 1634/1980,

de 31 de juliol; en tercer lloc, la reserva competencial a «activitats concordants» envaeix les competències concurrents de la Junta, en la mesura que la concordança seria regulada exclusivament per l'Estat mitjançant una remissió normativa a favor seu; per últim, pel que fa a l'emissió d'informes i custòdia d'estupefaents i psicòtrops, la Junta entén que es tracta de competències netament executives que corresponen a la Comunitat Autònoma d'acord amb l'article 33 EAG.

El Tribunal Constitucional va declarar que la competència objecte del conflicte correspon a l'Estat. L'argumentació del Tribunal parteix del principi que la sanitat exterior és la competència exclusiva de l'Estat (art. 149.1.16 CE), mentre que la Comunitat Autònoma de Galícia és competent per al desenvolupament legislatiu i per a l'execució en matèria de sanitat interior. Així doncs la determinació de la titularitat de la competència s'ha de fer a partir de la distinció entre el caràcter exterior i interior de l'activitat pública.

La Sentència afirma que la concurrència de competències en un mateix espai físic és perfectament possible, tal com s'havia assenyalat a les sentències 25/1983, 113/1983, 77/1984 i 11/1986. La interpretació correcta del Reial decret 1418/1986 permet entendre que no s'obstaculitza l'exercici de les competències autonòmiques, ja que el dit decret

tracta exclusivament d'activitats desenvolupades en relació amb les condicions sanitàries del tràfic internacional.

Pel que fa a la competència en matèria de policia sanitària mortuòria, el Tribunal recorda que el Decret de transferència en aquesta matèria és anterior a l'Estatut d'autonomia de Galícia, i que en aquest darrer no es recull cap competència en matèria de sanitat exterior. El Tribunal afirma que no pot deduir-se d'un decret de transferències, elaborat abans que l'Estatut, un títol competencial no recollit per aquest i que, a més, pot topiar amb una competència exclusiva de l'Estat d'acord amb la Constitució.

En relació amb la clàusula oberta que atribueix al Ministeri les «activitats concordants que es determinin en un futur», el Tribunal declara que és un precepte in nocu, el qual només es refereix a activitats de control sanitari en supòsits de tràfic internacional i que no delimita

competències entre l'Estat i les comunitats autònomes, sinó entre els diversos ministeris i altres organismes de l'Administració de l'Estat.

Finalment el Tribunal determina que l'emissió d'informes tècnics i la custòdia de decomissos de substàncies estupefaents i psicotròpiques de tràfic il·lícit no s'han d'incloure en les competències sobre sanitat exterior (art. 149.1.16 CE), sinó que s'han de relacionar amb la seguretat pública (art. 149.1.29 CE) i amb l'Administració de Justícia (art. 149.1.5 CE), ja que d'acord amb l'article 338 LECr, els òrgans de l'Administració pública només actuen en aquests casos com a col·laboradors dels jutges i tribunals. La competència estatal resulta inequívoca, malgrat que el precepte impugnat és irrellevant davant les determinacions que en cada cas acordi l'autoritat judicial.

Pere Sol i Ordis

Sentència 330/1994, de 15 de desembre (Ple). Recurs d'inconstitucionalitat núm. 2061/1992, plantejat pel Govern de la Generalitat de Catalunya contra la disposició addicional primera de la Llei de l'Estat 9/1992, de 30 d'abril, de mediació en assegurances privades i els articles concordants.

Ponent:

Fernando García-Mon y González-Regueral

La disposició addicional primera de la Llei de l'Estat 9/1992, de 30 d'abril, de mediació en assegurances privades, declara, en primer lloc, el caràcter de «bases de l'ordenació de les assegurances privades» dels preceptes de la dita Llei, d'acord amb l'article 149.1.11 CE; en segon lloc, circumscriu la competència de les comunitats autònomes, pel que fa als mediadors d'assegurances i als col·legis de mediadors d'assegurances titulats, a què aquests tinguin el domicili en el territori de la comunitat en qüestió i el seu

àmbit d'actuació no depassi aquest territori; en tercer i darrer lloc, reserva a l'Estat, en tots els casos, la concessió de l'autorització administrativa per a l'exercici de l'activitat de corredoria d'assegurances i la seva revocació.

El Govern de la Generalitat de Catalunya va impugnar la dita disposició addicional d'acord amb diversos motius. En primer lloc, en la mesura que l'apartat primer de la disposició declara «bases de l'ordenació de les assegurances privades» els articles 15 al 20 i 24 al 31 i la disposició addicional tercera de la Llei. Aquests articles regulen l'activitat dels corredors d'assegurances, el règim del control ad-

ministratiu de l'activitat de mediació en assegurances i els col·legis de mediadors d'assegurances titulats. L'argumentació del Govern de la Generalitat en aquest primer bloc és, d'una banda, que l'Estat desborda les competències que li reserva l'article 149.1.11, ja que inclou com a «ordenació de les assegurances» el que en realitat es caracteritza més per ésser una tasca d'assessorament professional i, d'altra banda, que la regulació legal té un contingut tan detallat que en cap cas pot considerar-se bàsic o essencial.

En un segon bloc s'impugnava l'apartat segon de la ja esmentada disposició addicional primera, relatiu a la limitació territorial de les competències autonòmiques, en la mesura que l'activitat de mediació no s'ha de confondre amb l'activitat asseguradora i, per tant, no poden emprar-se els mateixos criteris de distribució competencial. La doble vinculació (domicili del mediador i àmbit d'operacions) redueix l'àmbit competencial autòmic, sense tenir en compte que l'essencial és l'àmbit d'operacions, la qual cosa permetria a totes les comunitats autònomes amb competència en la matèria a regular i a controlar les actuacions de mediació d'assegurances que es produïssin al seu territori.

Per últim s'impugnava l'apartat tercer de la disposició addicional en relació amb els articles 15.1 i 18.5, relatius a l'autorització de l'activitat de corredoria, i l'article 19.1 que tracta de la renovació de l'autorització. En aquest cas s'argumentava que es tracta de potestats netament d'execució, motiu pel qual la seva inclusió com a «bases» d'un sector només és admissible si transcendeixen el cas particular. Segons el Govern de la Generalitat, l'autorització regulada a la Llei és un acte reglat, per la qual cosa no es donen motius excepcionals que en permetin la reserva estatal.

El Tribunal Constitucional va estimar

parcialment el recurs i va declarar viciats d'incompetència, i en conseqüència no aplicables a Catalunya, l'incís final de l'apartat tercer de la disposició addicional primera, que reserva a l'Estat la concessió d'autoritzacions administratives i llur revocació, i també l'article 31 i la disposició addicional tercera, llevat d'allò referent a la naturalesa i la denominació dels col·legis de mediadors d'assegurances titulats, la voluntarietat d'incorporació a aquests col·legis i l'existència del seu consell general, aspectes que es consideren bàsics. La resta del recurs fou desestimada.

L'argumentació del Tribunal s'inicia amb un plantejament sobre quina és la matèria reguladora i el títol de l'Estat d'aplicació preferent a la normativa impugnada. Segons el Tribunal (FJ 2) l'esment al substantiu «assegurances» contingut a l'article 149.1.11 CE no es refereix només al «contracte d'assegurances», sinó a l'ordenació administrativa d'un sector econòmic destinat a la cobertura dels riscos que puguin córrer les persones, coses o drets davant fets perjudicials, futurs i incerts. La voluntat del legislador estatal és integrar la regulació de l'activitat de mediació en assegurances en una concepció global del mercat d'assegurances. La competència estatal per dictar les bases de l'ordenació d'assegurances permet oferir i garantir un tractament unitari d'aquesta activitat econòmica en conjunt i en aspectes essencials que hi incideixen, entre els quals cal incloure l'activitat dels mediadors en assegurances.

Segons la Sentència, les diverses opcions en la mediació d'assegurances, entre les quals inclou la corredoria, han de tenir, des d'un punt de vista racional, una regulació de conjunt. L'Estat disposa de títol competencial suficient per fer aquesta regulació a l'empara de l'article 149.1.11 CE, sens perjudici de les com-

petències autonòmiques de desenvolupament legislatiu i d'execució. El Tribunal considera que l'activitat dels corredors d'assegurances no es correspon amb l'exercici d'una professió titulada en sentit estricte, per la qual cosa considera que els articles 15 al 20 de la Llei el que fan és regular aquesta activitat per garantir una «capacitació oficial» que es tradueix en l'exigència d'uns requisits per poder intervenir en la preparació i la formalització de contractes d'assegurances, motiu pel qual el títol competencial de l'Estat segueix essent el derivat de l'article 149.1.11.

Les competències autonòmiques no es veuen afectades per la delimitació territorial de l'apartat segon de la disposició impugnada, el qual es considera constitucional seguint la mateixa argumentació expressada a la Sentència 86/1989, sobre la Llei d'ordenació de les assegurances privades, tenint en compte, a més, que en el cas present els punts de connexió territorial s'han reduït a dos (domicili i àmbit d'operacions) i no s'ha exigít el tercer (localització del risc), i a més el Tribunal Constitucional no considera que la solució adoptada sigui «arbitrària o manifestament infundada».

Un altre tema, però, és la projecció de les competències de la Generalitat de Catalunya derivada de l'apartat tercer de la disposició addicional primera de la Llei, l'últim incís del qual es considera viciat d'incompetència, però això no impedeix considerar bàsics els articles 15 a 20, en el marc dels quals la Comunitat Autònoma ha de desenvolupar la seva activitat

executiva. En un sentit similar, el Tribunal entén que els articles 24 a 30 no són bàsics i no afecten les competències de desenvolupament i d'execució que corresponen a la Generalitat.

Pel que fa a l'article 31 i a la disposició addicional tercera, relatius als col·legis de mediadors d'assegurances, el Tribunal limita el caràcter bàsic de les dites normes a les que deriven del títol competencial de l'article 149.1.18 CE, ja que entén que pel que fa a la resta la competència correspon a la Generalitat de conformitat amb l'article 9.23 de l'Estatut.

En relació amb aquesta Sentència el magistrat Carles Viver i Pi-Sunyer va formular un vot particular, al qual s'adheriren els magistrats Pedro Cruz Villalón i Rafael de Mendizábal Allende, en el qual es discrepa sobre la constitucionalitat de l'apartat segon de la disposició addicional primera de la Llei. El vot particular argumenta que, del principi de territorialitat de les competències autonòmiques, no se'n desprèn si l'objecte de la competència s'estén per més d'una comunitat autònoma, que s'hagi de traslladar la competència a l'Estat necessàriament i de forma automàtica, sinó que això només hauria de succeir quan, a més de l'abast supraautonòmic, l'activitat pública no fos susceptible de fraccionament, és a dir, en els casos en què sigui necessari atribuir la competència a un únic titular —que només pot ésser l'Estat— o calgui integrar interessos contraposats de diverses comunitats autònomes.

Pere Sol i Ordís

Sentència 337/1994, de 23 de desembre (Ple). Qüestió d'inconstitucionalitat núm. 710/1994, plantejada pel Tribunal Suprem en relació als articles 14.2 i 4, 15 (primer incís) i 20 de la Llei 7/1983, de 18 d'abril, del Parlament de Catalunya, de normalització lingüística.

Ponent:

Julio Diego González Campos

L'abast de la normalització lingüística en l'àmbit de l'ensenyament, en alguns dels seus aspectes bàsics, tal com es troba configurat en la Llei de normalització lingüística del català (LNL), constitueix l'objecte del procés de constitucionalitat resol't per aquesta Sentència, la qual acaba de completar l'anterior jurisprudència constitucional (STC 6/1982, 87 i 88/1983, 137/1986, 195/1989, 19/1990) sobre el model lingüístic escolar dissenyat a la Constitució. Al mateix temps, aquesta Sentència fa altres aportacions interessants respecte de la denominada «competència lingüística» i la distribució competencial en matèria educativa.

La Sentència resol la qüestió d'inconstitucionalitat plantejada en relació amb els articles 14.2, 14.4, 15 (incís primer) i 20 de la LNL. Segons el Tribunal qüestionant, la possible inconstitucionalitat dels preceptes esmentats es basa, principalment, en el fet que són contraris a dues regles que aquell dedueix de la Constitució:

1. La Constitució no permet imposar un deure de coneixement del català; l'únic deure lingüístic és el de coneixement del castellà, previst expressament; la inconstitucionalitat de la LNL rau en què habilita per imposar l'ús obligatori del català com a llengua docent (en l'ensenyament bàsic obligatori, però l'argumentació pot aplicar-se també a l'àmbit de la secundària), encara que no ho sigui exclusivament en perjudici del castellà sinó en el marc d'un sistema bilingüe com és el denominat «conjunció lingüística» o «bilingüisme integral» aplicat

per la Generalitat, ús que pressuposa un deure de coneixement del català.

2. El contingut essencial del dret a l'educació inclou el dret a elegir la llengua de l'ensenyament, d'entre les que siguin oficials, en les comunitats autònomes bilingües; atès que l'art. 27 CE no reconeix expressament aquest dret d'elecció, s'ha d'inferir tant del concepte del dret a l'educació com d'algunes regulacions específiques de l'art. 27 CE; a més, el Tribunal qüestionant considera que també es pot inferir d'altres preceptes constitucionals de contingut més general (art. 1.1, 9.2, 10.2 i 15), per la qual cosa tots ells resulten infringits.

El Tribunal qüestionat addueix altres arguments, en un nivell secundari, per dubtar de la constitucionalitat dels art. 15 i 20 de la LNL, arguments que giren al voltant de l'aspecte competencial i del principi d'igualtat.

El Tribunal Constitucional no segueix un discurs paral·lel al del Tribunal Suprem, és a dir, no centra la seva resposta en la refutació de les dues preteses regles constitucionals inferides per aquest i en la seva possible violació per la LNL, sinó que examina un a un els preceptes qüestionats i a més amplia els termes del debat, incardinant-lo en la dimensió competencial. A través de diverses consideracions fetes respecte dels art. 14.2, 14.4 i 15, però, es pot compondre la resposta del Tribunal Constitucional a les afirmacions del Tribunal qüestionant. La resposta més clara és la que es refereix a la presumpta existència d'un dret d'opció lingüística a l'escola. Pel Tribunal Constitucional aquest dret no forma part del contingut essencial del dret a l'educació, ni es pot inferir de cap norma constitu-

cional com les invocades, que tenen un significat diferent i molt més genèric del qual no es poden deduir facultats o drets específics que si existissin haurien estat recollits en el part dedicada a l'educació. L'únic contingut lingüístic del dret a l'educació és el dret a rebre l'ensenyament en una llengua comprensible, satisfet per la LNL, ja que assegura l'aprenentatge del català i del castellà des de l'etapa inicial de l'ensenyament.

Pel que fa a la impossibilitat constitucional d'imposar un deure de coneixement del català, la resposta no té la claredat desitjable, ja que l'argumentació sembla un tant incompleta i fragmentària. Per al Tribunal Constitucional cal partir no només de l'art. 3.1 CE sinó també de l'art. 3.3 EAC (que no té equivalent en altres estatuts de comunitats autònomes bilingües), quan disposa que la Generalitat «crearà les condicions que permetin d'arribar a llur (d'ambdós idiomes) igualtat plena quant als drets i deures dels ciutadans de Catalunya», deduint-ne que el deure de coneixement del castellà no pot comportar el «dret a excloure el català com a llengua docent» (FJ 9), ni tampoc, lògicament, un dret a rebre l'ensenyament tan sols en castellà. Projectat sobre l'àmbit de l'ensenyament, el deure de coneixement del castellà tan sols comportà l'obligació, per als poders públics, d'ensenyar-lo, per tal que els ciutadans puguin, al seu torn, complir-lo. En un altre passatge de la Sentència, el Tribunal considerarà que el deure de coneixement del castellà és un deure referit a l'àmbit general de les relacions dels ciutadans amb els poders públics que no se situa en el mateix nivell que els deures o obligacions escolars, establerts pels poders públics d'acord amb el sistema de distribució de competències, el qual, en el cas examinat, permet l'opció escollida pel legislador català, ja que l'Estat, a qui correspon establir la legisla-

ció bàsica en la matèria, no ha regulat la llengua vehicular de l'ensenyament. El Tribunal no exhaureix aquí les seves consideracions respecte al model lingüístic escolar constitucional, sinó que acaba de perfilar-lo assenyalant que per garantir un adequat coneixement de cada una de les llengües oficials és necessari que aquestes siguin no només ensenyades sinó també utilitzades com a llengua docent. Admet, no obstant, que el català sigui el «centre de gravetat» del model establert per la Generalitat amb la finalitat de normalitzar l'ús de l'idioma.

A partir dels criteris exposats, el Tribunal declararà constitucional l'art. 14.2 de la Llei, el qual estableix que «Els infants tenen dret a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual, ja sigui aquesta el català o el castellà. L'Administració ha de garantir aquest dret i posar els mitjans necessaris per fer-lo efectiu. Els pares o els tutors poden exercir-lo en nom de llurs fills instant que s'apliqui». També, junt a altres arguments, utilitzarà les consideracions fetes a propòsit del deure de coneixement de les llengües en examinar la resta de preceptes qüestionats. Cal afegir, respecte de l'art. 14.2, que el Tribunal fa el seu enjudiciament partint d'una interpretació diferent en part de la del Tribunal qüestionant. Aquest darrer entén que el precepte, d'una banda no recull el dret d'opció lingüística després del primer ensenyament i d'altra banda possibilita la imposició del català com a llengua vehicular exclusiva a partir d'aquesta etapa. El Tribunal Constitucional coincideix amb la primera part de l'apreciació i no hi troba cap objecció des del punt de vista constitucional, però entén que el precepte, interpretat sistemàticament amb l'art. 14.5 de la Llei, no exclou en absolut l'ús del castellà com a llengua vehicular, cosa que si succeís seria inconstitucional, com ja s'ha vist. Malgrat li sigui

retret en un dels vots particulars, el Tribunal Constitucional no porta la seva interpretació a la part resolutòria de la Sentència, cal suposar que perquè no es tracta d'una interpretació constitucional escollida entre diverses, sinó perquè és l'única correcta i possible en el context de la LNL.

Pel que fa a l'art. 14.4, que estableix l'obligació de conèixer el català i el castellà en finalitzar els estudis bàsics, el Tribunal Constitucional considera que no sols no contradia la Constitució, sinó que dóna adequat compliment al que disposa aquesta i l'art. 3.3 EAC, d'acord amb el sentit que se li ha de donar el «deure de coneixement del castellà» projectat sobre l'àmbit escolar. D'altra banda, apartant-se també de la interpretació del Tribunal Suprem, considera que es tracta d'un precepte que, més que imposar uns deures, assenyala l'objectiu d'aconseguir uns resultats, legítims constitucionalment, pels poders públics. L'enjudiciament de l'art. 15 LNL (incís primer), a més dels arguments ja reiterats sobre la possible infracció de l'art. 3.1 CE, es mou, sobretot, en la dimensió competencial. En establir com a requisit per a l'obtenció del certificat d'escolaritat l'acreditació del coneixement del català i del castellà, el precepte és susceptible d'infringir l'art. 149.1.30. CE (cal recordar que un precepte de redacció similar fou declarat inconstitucional en la STC 123/1988). En aquest cas, el Tribunal Constitucional salva la possible inconstitucionalitat argumentant que el precepte ara qüestionat no afegeix un requisit nou ni modifica els ja establerts a la legislació estatal corresponent; a més, s'ha d'entendre que la norma en realitat no regula l'obtenció de l'esmentat títol, sinó que completa o integra la legislació estatal (anterior a la LNL) sobre contingut dels estudis bàsics d'acord amb l'habilitació que aquesta li confereix i en exercici de la competència

assumida en l'art. 15 EAC, situació que no es donava en el cas balear. D'altra banda, el precepte no és sinó la conseqüència d'incloure el català i el castellà com a assignatures obligatòries. Respecte dels dubtes sobre una possible infracció de l'art. 139.1 CE, el Tribunal Constitucional reitera la seva jurisprudència anterior prou coneguda (STC 37/1981, 17/1990, 46/1991).

Finalment, l'art. 20 LNL, que obliga els centres docents a «fer de la llengua catalana vehicle d'expressió normal» en llur activitat no docent, és declarat constitucional partint d'una interpretació diferent de la que en fa el Tribunal qüestionant. A diferència d'aquest, i com sembla obvi, el Tribunal Constitucional pensa que l'atribució de la condició de llengua «normal» no significa que sigui llengua única o exclusiva, ni tan sols d'ús preferent, sinó llengua usual o habitual, en perfecta coherència amb el caràcter de llengua cooficial i amb la finalitat de la Llei, legítima constitucionalment; coherència que també es guarda, d'altra banda, si es té en compte que els centres docents s'inscriuen en l'òrbita de l'Administració catalana, en la qual el català és llengua «normal» segons l'art. 5.1 LNL. Tampoc afecta l'estatut del castellà, o els drets lingüístics dels castellanoparlants, reconegut en altres preceptes de la LNL (un cop més es recorre a la interpretació sistemàtica), per la qual cosa no hi ha infracció dels art. 9.2 i 14 CE.

A la Sentència s'acompanyen dos vots particulars, amb diferent contingut cada un, subscrits pels magistrats Díaz Eimil i Gabaldón López. Per al primer, la Sentència se centra excessivament en la qüestió del dret d'opció lingüística en l'ensenyament (respecte de la qual coincideix amb la majoria del Tribunal), sense atendre degudament a la possible infracció de l'art. 3.1 CE, que segons ell sí que es produeix d'acord amb els arguments ex-

posats pel Tribunal qüestionant. Pel segon, la interpretació que es fa dels art. 14.2, 14.4 i 20 hauria d'haver estat portada a la resolució, i pel que fa a l'art. 15, incís primer, pensa que sí que és insconsti-

tucional per infracció de l'art. 149.1.30, aplicant el mateix criteri utilitzat en la STC 123/1988.

Xavier Muro i Bas

Sentència 41/1995, de 13 de febrer (Sala Segona). Recurs d'empara contra la Resolució de la Junta de Portaveus del Parlament de Navarra de 17 de novembre de 1992 que desestima el recurs promogut contra l'Acord de la Mesa del mateix Parlament de 9 de novembre de 1992. Aquest inadmet la moció presentada pel grup parlamentari mixt-Izquierda Unida, on es requereix al Govern que elabori un document que serveixi de base al debat de l'estat de la Comunitat Autònoma. Es demana la vulneració de l'art. 23.2 CE.

Ponent:

Julio Diego González Campos

L'objecte del procés és valorar si l'acord de la Mesa, confirmat per la Resolució de la Junta de Portaveus, afecta el dret fonamental reconegut en l'art. 23.2 CE. El Tribunal recorda que es tracta d'un dret de configuració legal, de manera que els drets i atribucions regulats pel reglament de la Cambra integren l'estatus de representant. En conseqüència, el Tribunal estudia la regulació reglamentària sobre la presentació de mocions. L'art. 190 del Reglament del Parlament de Navarra recull dues modalitats diferenciades en els seus apartats *a* i *b*. La primera admet la possibilitat que els parlamentaris forals o els grups parlamentaris presentin mocions amb la finalitat que la Diputació Foral presenti una declaració o un projecte de llei foral a la Cambra. El segon tipus de moció, recollit en l'apartat *b*, permet als mateixos subjectes presentar mocions per tal que la Cambra deliberi i es pronuncii sobre un tema concret o sobre un text no legislatiu. Les facultats de la Mesa per tal d'admetre les mocions varien radicalment en ambdós supòsits. En el primer cas, l'ad-

missió és automàtica, amb l'excepció de mocions ja votades durant el mateix període de sessions. En canvi, en el segon cas, els poders de la Mesa no es limiten al simple control de la regularitat formal, sinó que disposa de la capacitat d'emetre judicis d'oportunitat. Com es pot suposar, la discussió se centra en determinar si la inadmissió ho és d'un o altre tipus de moció.

El Tribunal considera que, en aquest cas, es va demanar una deliberació i una decisió de la Cambra, i no així una declaració del govern navarrès. Per tant, cal tenir en compte que el reglament admet en aquest cas (supòsit *b*) que l'admissió no sigui automàtica. Tampoc es tracta d'un supòsit no raonable o arbitrari, ja que té en compte les necessitats d'ordenació de la Cambra.

Per tant, cal que el Tribunal entri a valorar si la motivació de la Junta de Portaveus s'ajusta al que estableix el Reglament parlamentari. L'argument emprat per a la inadmissió va ésser la impossibilitat de realitzar un debat sobre l'estat de la Comunitat Autònoma abans del 31 de desembre de 1992, tal com pretenien els parlamentaris. Era preceptiu, en efecte, en el període que restava entre la presentació de la moció (novembre de 1992) i

finals d'any, discutir i aprovar la Llei foral de pressupostos. De no haver existit aquest condicionant temporal, s'hagués pogut admetre la proposta i remetre el debat al moment oportú. En el cas estudiat, en canvi, la coincidència amb l'a-

provació dels pressupostos ha forçat la Mesa a adoptar l'única decisió possible: la inadmissió. En conseqüència, es desestima el recurs d'empara.

Antoni Roig Batalla

Sentència 44/1995, de 13 de febrer (Sala Primera). Recurs d'empara núm. 1623/94, plantejat per Josep Maria Reguant i Gili contra l'acord de la Mesa del Parlament de Catalunya del 8 de febrer de 1994, publicat al BOPC de 14 de febrer de 1994.

Ponent:

Fernando García-Mon
y González-Regueral

En un parlamentarisme de grups, que es correspon amb una democràcia representativa de partits, el fet que un diputat, individualment, abandoni el grup parlamentari en el qual s'integren els representants electes de la força política patrocinadora de la seva candidatura sense renunciar a la seva condició de diputat, el que hom anomena «transfuguisme polític», no deixa d'ésser, si més no, disfuncional.

Aquesta anàlisi és la que va portar la Mesa del Parlament de Catalunya a pretendre una regulació diferenciadora de les possibilitats d'actuació del grup mixt, a partir del fet que, per primer cop en la seva història, s'havia constituït el grup mixt amb un únic diputat que, com a conseqüència d'haver abandonat el seu grup originari, no pertanyia ni representava cap organització política que hagués obtingut un suport electoral directe i específic.

Aquesta regulació es féu mitjançant una «norma supletòria» del Reglament del Parlament, tot argumentant que aquest estableix que el grup mixt té una participació «anàloga» a la de la resta dels grups parlamentaris i que, evident-

ment, «analogia» no és el mateix que «identitat», motiu pel qual calia un desenvolupament de la norma que en determinés l'abast.

Cal assenyalar que, fins avui, el Tribunal Constitucional (especialment a la STC 118/1988, en la línia de les resolucions interlocutòries 183/1984 i 224/1986) havia considerat que les normes supletòries dels reglaments parlamentaris produïen els mateixos efectes materials i gaudien del mateix valor normatiu formal d'aquests i, consegüentment, la seva impugnació s'havia de produir mitjançant un procediment d'inconstitucionalitat, recurs directe o qüestió, sense que fos admissible un recurs d'empara directe contra la norma, sinó que aquest s'havia de formular contra els actes d'aplicació d'aquesta, sens perjudici que el Tribunal mateix optés per emprar la via de l'autoqüestió.

Malgrat aquests precedents, el recurs d'empara resolt per la Sentència que comentem es plantejà directament contra l'acord de la Mesa del Parlament que aprovava la norma supletòria i fou admès a tràmit pel Tribunal, el qual, en la resolució, atorga l'empara sol·licitada i declara la nul·litat de la norma supletòria impugnada.

L'argumentació del Tribunal per arribar a aquesta conclusió no deixa d'ésser

sorprenent. En primer lloc el Tribunal afirma (FJ 2) que l'equiparació formal entre «resolucions normatives» dels òrgans de govern de les cambres legislatives i el reglament parlamentari només pot fer-se amb una anàlisi material prèvia, consistent a confrontar les dites normes amb el reglament, amb l'objecte de comprovar que es limiten a suplir-lo o a interpretar-lo sense ni infringir-lo ni modificar-lo. D'altra banda el Tribunal manté que fins i tot un cop establert el caràcter normatiu de la resolució, aquesta és susceptible de revisió en via d'empara, malgrat que, en aquest cas, limitada a la possible vulneració de drets fonamentals. Aquests plantejaments només són explicables des d'una òptica processal interessada a dictar un pronunciament sobre el fons de l'assumpte. És conegut que la competència en un procediment d'inconstitucionalitat correspon al Ple del Tribunal Constitucional, mentre que els recursos d'empara corresponen a les sales en les quals està organitzat el Tribunal. Doncs bé, en la mesura en què la Sala es reserva la possibilitat de determinar la condició formal de la norma a partir de l'anàlisi de components materials, s'està atribuint una competència que, en principi, correspon al Ple. Al mateix temps, en considerar que fins i tot una norma que el Tribunal mateix té per equiparable a la Llei, pot ésser «revisada» en via d'empara malgrat la limitació a la possible vulneració de drets fonamentals; de forma directa i sense emprar el recurs a l'autoqüestió, contradiu obertament el procediment establert a l'article 55.2 de la LOTC.

Per justificar aquesta posició, la Sala argumenta que segueix la doctrina establerta pel Ple del Tribunal a la STC 119/1990, corresponent al recurs presentat pels diputats d'HB contra la resolució del president del Congrés, que declarava que aquells no havien obtingut la condició plena de diputats en no haver emprat

la fórmula de jurament o promesa d'acatament a la Constitució establerta per una resolució de la Presidència del Congrés. Ara bé, la Sala atorga a la dita Sentència un contingut que no té en afirmar que es va declarar la nul·litat de la resolució de la Presidència del Congrés i no només l'acte singular d'aplicació; només cal llegir el contingut resolutiu de la STC 119/1990 per comprovar que, en cap cas, es declarava aquella nul·litat. El mateix passa amb les STC 214/1990 i 15/1992, també citades com a precedents, en les quals no es plantejava un recurs d'empara directe contra cap norma, sinó que, fins i tot, en la darrera es manifesta que si es tractés d'una «disposició general» no seria impugnabile directament en l'empara, sinó mitjançant el recurs d'inconstitucionalitat per raó del seu origen (FJ 1).

Un cop superada aquesta objecció l'argumentació de la Sentència entra en el fons de l'assumpte, tot fent una anàlisi en un doble sentit. En primer lloc, sobre si la Mesa del Parlament s'havia excedit o no en les seves funcions interpretatives i supletòries del Reglament. Sobre aquesta qüestió la Sentència arriba a la conclusió que la participació del grup mixt en l'activitat del Parlament no podia ésser regulada per la Mesa mitjançant una normativa que tingüés en compte quina era la composició política d'aquell grup, atès que el Reglament no fa en cap cas esment a aquesta qüestió, de tal manera que es vulnerava la dimensió formal del dret reconegut a l'article 23.2 CE en la mesura que la Mesa envaïa normativament un espai reservat al Reglament de la Cambra. En segon lloc, i aquesta sembla ésser la motivació de pes de la resolució del Tribunal Constitucional, el fet que la norma supletòria s'adoptà atenent el cas concret, la qual cosa implicaria la lesió directa del dret a la igualtat, ja que es penalitzaria el diputat en qüestió *ex post factum*, mitjançant l'aplicació d'un criteri de diferencia-

ció establert específicament atenent la conducta del parlamentari sense que cap normativa anterior permetés aquesta diferenciació, la qual cosa lesionaria el dret del diputat a romandre en el càrrec sense ésser discriminat de forma il·legítima en l'exercici de les seves funcions.

En conclusió, la Sentència deixa oberts massa dubtes en matèria de fonts del dret

parlamentari, en intentar compaginar el «valor reglamentari» de les normes interpretatives i supletòries dels òrgans de govern de les cambres legislatives, qüestió que d'altra banda no és pacífica, amb una eventual naturalesa resolutiva o aplicativa que permetés el seu judicament directe mitjançant la via de l'empara.

Pere Sol i Ordís

Sentència 49/1995, de 16 de febrer (Ple). Recurs d'inconstitucionalitat núm. 2902/1990 i conflicte de competència núm. 357/1991 (acumulats) plantejats pel Govern de l'Estat en relació amb la Llei 12/1990, de 28 de novembre, del Parlament de les Illes Balears, de l'Impost sobre les loteries i el Decret del Govern de les Illes Balears 103/1990, pel qual s'aprova el Reglament que desenvolupa la dita Llei.

Ponent:

José Gabaldón López

La Llei del Parlament de les Illes Balears 12/1990 va crear un impost autonòmic, el fet imposable del qual era «la participació en els sorteigs en les Loteries de l'Estat mitjançant l'adquisició de bitllets o fraccions de la *Loteria Nacional* o el fet apostes a la *Loteria Primitiva* o a la *Bono-Loto*».

Contra aquesta Llei el Govern de l'Estat va interposar un recurs d'inconstitucionalitat el fonament del qual tenia una doble via argumental. En primer lloc, d'acord amb una eventual invasió competencial derivada del fet que la Loteria Nacional, en les seves diverses modalitats, és competència exclusiva de l'Estat, integrada en la «Hisenda General» de l'article 149.1.14 CE. En segon lloc, pel fet que la Llei impugnada era contrària a la prohibició del fet que els tributs autonòmics gravin fets imposables gravats per l'Estat, continguda a l'article 6.2 LOFCA, en la mesura que l'impost autonòmic gravava la venda de bitllets de loteria, activitat subjecta, malgrat

que exempta, a l'Impost sobre el valor afegit.

Per la seva banda el Govern de les Illes Balears argumentava que la configuració del fet imposable, descrit com l'activitat dels particulars en el moment d'adquirir bitllets o de fer apostes, no afectava la competència estatal, la qual, s'afirmava, només inclou l'organització i el desenvolupament de la «loteria». D'altra banda, en relació amb l'eventualitat d'una doble imposició que fos contrària a l'article 6.2 LOFCA, el Govern balear argumentava que la subjecció a l'IVA es produeix, en el cas de les loteries, d'acord amb una «prestació de serveis» i no com un «lliurament de béns», motiu pel qual s'insisteix en què el fet imposable del tribut autonòmic és totalment aliè al fet imposable de l'impost estatal.

La posició del Tribunal Constitucional parteix de l'abast competencial que cal atorgar al títol «Hisenda General» de l'article 149.1.14 CE. En aquest sentit (FJ 3) se citen tres sentències recents (163, 164 i 216/1994), les quals resolgueren sengles conflictes de competència plantejats pel Govern de la Generalitat

de Catalunya en relació amb els reials decrets 904/1985 (creació de l'Organisme Nacional de Loteries i Apostes de l'Estat, ONLAE), 1360/1985 (autorització de l'explotació de la «Loteria Primitiva») i les resolucions de l'ONLAE de 20 de gener de 1988 (creació de la modalitat «Bono-Loto») i de 27 de setembre de 1993 (creació del concurs extraordinari «El Gordo de la Primitiva»). En aquestes tres sentències el Tribunal va concloure que la competència controvertida correspon a l'Estat, en la mesura en què la «Hisenda General» no només inclou ingressos tributaris, sinó també els altres ingressos que organitza, genera i gestiona l'Estat mitjançant un monopoli fiscal.

En segon lloc (FJ 4) el Tribunal manifesta que les comunitats autònomes disposen de potestat tributària pròpia, reconeguda a l'article 153.2 CE, malgrat que aquesta no es configura constitucionalment amb caràcter absolut, sinó sotmesa a límits intrínsecs i extrínsecs, alguns dels quals deriven de l'articulació de l'àmbit competencial, tant en l'aspecte material com en el financer, que correspon a l'Estat i a les comunitats autònomes. Des d'aquest punt de vista, la competència sobre el monopoli de la Loteria Nacional, que el Tribunal considera que deriva de l'article 149.1.14 CE, consti-

tueix un límit a la potestat tributària de les Illes Balears, per la qual cosa el que cal comprovar és si l'impost autòndmic desplaça o limita la competència estatal.

El Tribunal considera que la configuració del fet imposable establert a la Llei impugnada (la participació dels particulars en els sorteigs) determina que l'objecte de l'impost resulti ésser el mateix objecte econòmic del monopoli, ja que aquesta participació és la que en nodreix tots els fons. Si aquesta participació se sotmet a un impost autòndmic, el qual només depèn, en tota la seva regulació, de la Comunitat Autònoma, es conclou que els rendiments de la Loteria de l'Estat podrien dependre en gran mesura d'aquella Comunitat, la qual cosa evidenciarà la invasió competencial al·legada per l'Estat.

Per aquests motius, el Tribunal declara la inconstitucionalitat de la Llei impugnada i, de manera consegüent, la del Reglament que la desenvolupa, motiu pel qual no es considera necessari fer cap pronunciament relatiu a la titularitat de la competència controvertida en el conflicte acumulat a les actuacions sobre el recurs d'inconstitucionalitat.

Pere Sol i Ordís

Sentència 59/1995, de 17 de març (BOE de 25 d'abril). Conflicte de competència 81/1987, promogut pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, en relació amb el Conveni de finançament d'operacions de rehabilitació d'habitatges de promoció pública, concertat entre el director general de l'Habitatge del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme i el regidor-president del Patronat Municipal de l'Habitatge de l'Ajuntament de Barcelona.

Ponent:

Julio Diego González Campos

L'objecte d'aquest conflicte és un conveni entre l'Estat i l'Ajuntament de Bar-

celona, subscrit per desenvolupar l'Acord econòmic i social, que regula els criteris als quals s'han de subjectar els convenis específics de finançament conjunt d'actuacions de rehabilitació d'habitatges de

protecció oficial. Aquest conveni marc fixa l'import que aportarà l'Estat, i atribueix al Ministeri d'Obres Públiques determinades competències de gestió i fiscalització: en concret, rebre documentació de les promocions, de l'adjudicació provisional de les obres i del programa d'execució, i qualsevulla informació que cregui necessària, i transferir a l'Ajuntament de Barcelona els recursos compromesos per l'Estat.

La Generalitat impugna aquest Conveni perquè opina que la consideració de l'Estat com a competent per a totes aquestes activitats d'execució, a part de no poder justificar-se en un suposat *spending power*, excedeix clarament l'àmbit de les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica (article 149.1.13 CE), i es vulnera la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma en matèria d'habitatge (article 9.9 EAC), reforçada, a efectes interpretatius, pel Reial decret 2626/1982, d'1 d'octubre, sobre traspass de funcions i serveis de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria de promoció pública de l'habitatge.

L'advocat de l'Estat, per la seva banda, fonamenta la reserva de facultats a l'Estat en els apartats 1 (condicions bàsiques de la igualtat de drets, en relació amb el dret a l'habitatge reconegut a l'article 47 CE), 11 (bases de l'ordenació del crèdit) i 13 de l'article 149.1 CE.

El Tribunal comença recordant que la seva jurisprudència estableix que la facultat de despesa pública no és un títol competencial autònom en favor de l'Estat, i que l'article 149.1.1 CE no afegeix atribucions suplementàries en matèria d'habitatge a les que l'Estat ja té sobre la base dels apartats 11 i 13 del mateix article.

El Tribunal rebutja igualment l'al·legació en aquest cas de l'article 149.1.11 CE, ja que en aquest Conveni no s'està procedint a la regulació de l'estructura, organització interna, funcions o aspectes fonamentals de l'activitat dels intermediaris financers, que són els continguts encabibles dins les bases de l'ordenació del crèdit segons la jurisprudència constitucional precedent. Quant a l'article 149.1.13, el Tribunal considera que empara la intervenció de l'Estat en la promoció de l'habitatge, pels seus considerables efectes en el sistema econòmic, tal com havia afirmat anteriorment; però que no autoritza l'Estat a realitzar directament activitats de gestió en aquest cas, ja que no es donen els requisits que preveu la doctrina del Tribunal per a la gestió centralitzada de subvencions en matèries en les quals existeixi una concurrència competencial, com és el cas de l'habitatge: imprescindibilitat per assegurar la plena efectivitat dels ajuts, per evitar que se sobrepassi la quantia assignada globalment per l'Estat i per garantir iguals possibilitats d'obtenció en tot el territori nacional.

La decisió del Tribunal Constitucional es limita a reconèixer a la Generalitat la titularitat de la competència de gestió atribuïda a l'Estat en el Conveni, sense procedir a anul·lar les transferències de recursos de l'Estat a l'Ajuntament de Barcelona realitzades en execució del seu compromís, justificant-se en la defensa dels interessos generals, que podrien resultar afectats per la incidència d'aquesta decisió en exercicis econòmics ja tancats i els drets dels particulars receptors de les subvencions.

Jordi Freixes

1.3.2. PROCESSOS DAVANT EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

A cura de Xavier Bonet i Frigola

Juny de 1994

Qüestió d'inconstitucionalitat 1550/1994, plantejada per la Sala contenciosa administrativa, amb seu a Les Palmes de Gran Canària, del Tribunal Superior de Justícia de Canàries, respecte de l'article 90 de la Llei 20/1991, de 7 de juny, de modificació dels aspectes fiscals del Règim econòmic-fiscal de Canàries, per poder infringir els articles 9.3.81 i 150.2 de la Constitució, 61 de l'Estatut d'Autonomia de Canàries i 19 i 20 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes (BOE de 7 de juny de 1994).

Juliol

Qüestió d'inconstitucionalitat 1661/1994, plantejada per la Secció 4.ª de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, amb relació a l'article 38.2 de la Llei 5/1990, de 29 de juny, que crea un gravamen complementari de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar per a l'any 1990, com també l'apartat A) del núm. 2 de l'article 3.4 del Reial decret llei 16/1977, de 25 de febrer, pel qual es regulen els aspectes fiscals dels jocs de sort, envit o atzar i apostes, segons la nova redacció de la Llei 5/1990, de 29 de juny, per poder

vulnerar els articles 9.3, 14, 31.1 i 38 de la Constitució (BOE d'1 de juliol de 1994).

Qüestió d'inconstitucionalitat 2217/1994, plantejada per la Secció 5.ª de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya respecte de l'article 72.3 del text articulat de la Llei de trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat per Reial decret legislatiu 339/1990, de 2 de març, per poder vulnerar l'article 24.2 de la Constitució (BOE de 21 de juliol de 1994).

Qüestió d'inconstitucionalitat 2078/1994, plantejada per la secció 4.ª de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya respecte de l'article 61.2 de la Llei general tributària, per poder infringir els articles 24, 25, 14 i 31.1 de la Constitució (BOE de 21 de juliol de 1994).

Agost

Recurs d'inconstitucionalitat 2514/1994, plantejat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya contra l'article 1 de la Llei 3/1994, de 14 d'abril, ja que addiciona el nou article 49.1 i 2 a la Llei 26/1988, sobre disciplina i

intervenció de les entitats de crèdit; l'article 2 ja que addiciona el nou article 58 i els articles 57, 59, 60 i 61 connexos de la mateixa Llei 26/1988; els punts 4, 5 i l'incís «en especial» del punt 7 de la disposició addicional primera, i la mateixa disposició final primera ja que atribueix caràcter bàsic als preceptes abans esmentats de la Llei 3/1994, de 14 d'abril, per la qual s'adapta la legislació espanyola en matèria d'entitats de crèdit a la segona directriu de coordinació bancària i s'introdueixen altres modificacions relatives al sistema financer (BOE de 2 d'agost de 1994).

Recurs d'inconstitucionalitat 2516/1994, plantejat pel Govern de Canàries contra la disposició transitòria única i la disposició final primera del Reial decret llei 4/1994, de 8 d'abril, de mesures transitòries i urgents de caràcter fiscal per a la renovació del parc de vehicles de turisme (BOE de 2 d'agost de 1994).

Conflicte positiu de competència 2517/1994, plantejat pel Govern de Canàries amb relació a l'Ordre del Ministeri d'Economia i Hisenda, de 20 d'abril de 1994, per la qual s'aprova el model 567 de declaració de liquidació per l'impost especial sobre determinats mitjans de transport per a l'aplicació de la deducció establerta al Reial decret llei 4/1994, de 8 d'abril (BOE de 2 d'agost de 1994).

Octubre

Conflicte positiu de competència 2985/1994, plantejat per la Junta de Castella i Lleó, amb relació al Reial decret 640/1994, de 8 d'abril, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos

naturals dels Picos de Europa (BOE de 3 d'octubre de 1994).

Conflicte positiu de competència 2999/1994, plantejat per la Diputació Regional de Cantàbria davant el Govern, amb relació al Reial decret 640/1994, de 8 d'abril, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals dels Picos de Europa (BOE de 3 d'octubre de 1994).

Qüestió d'inconstitucionalitat 1989/1994, plantejada per la Secció 7.ª de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, respecte de l'article 33.2 de la Llei 31/1990, de 17 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per al 1991, per poder vulnerar els articles 9.3, 14, 66.2 i 134.2 de la Constitució (BOE de 3 d'octubre de 1994).

Qüestió d'inconstitucionalitat 2459/1994, plantejada per la Secció 4.ª de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, amb relació als articles 5.b i 40.1 del text articulat de la Llei de bases 39/1980, de 5 de juliol, aprovat pel Reial decret legislatiu 2795/1910, de 12 de desembre, pel qual s'aprova la Llei de procediment econòmic administratiu, per poder ser contraris als articles 9.3 i 152.1 de la Constitució (BOE de 3 d'octubre 1994).

Qüestió d'inconstitucionalitat 2589/1994, plantejada per la Secció 4.ª de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, amb relació a l'article 38.2 de la Llei 5/1990, de 29 de juny, de mesures urgents en matèria pressupostària, financera i tributària, que crea un gravamen complementari a la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar per

a l'any 1990, i l'apartat A) del núm. 2 de l'article 3.4 del Reial decret llei 16/1977, de 25 de febrer, segons la nova redacció oferta per la Llei 5/1990, per poder vulnerar els articles 9.3, 14 i 31.1 de la Constitució (BOE de 3 d'octubre de 1994).

Qüestió d'inconstitucionalitat 2876/1994, plantejada per la Secció 1.ª de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de València, respecte de l'article 27.6.2 de la Llei 44/1978, reguladora de l'impost sobre la renda de les persones físiques, en la redacció que s'hi dóna, per a l'exercici de 1989, per l'article 84.1 de la Llei 37/1988, de pressupostos generals de l'Estat per al 1989, per poder vulnerar els articles 14 i 31.1 de la Constitució (BOE de 3 d'octubre de 1994).

Recurs d'inconstitucionalitat 2994/1994, plantejat pel defensor del poble contra l'apartat 8 de l'article únic de la Llei 9/1994, de 19 de maig, de modificació de la Llei 5/1994, de 26 de març, reguladora del dret d'asil i de la condició de refugiat, en la redacció que dóna al paràgraf tercer de l'apartat 7 de l'article 5 de l'esmentada Llei 5/1984, de 26 de març (BOE de d'octubre de 1994).

Novembre

Conflicte positiu de competència 3386/1994, plantejat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, amb relació als articles 15, 19 a 37, 40 a 43, 49.2, 51, 52, 55 a 58 i 62 de

l'Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència, del 15 de juny de 1994, per la qual es convoquen beques i ajudes a l'estudi de caràcter general per a estudis universitaris i mitjans, per al curs acadèmic 1994-1995 (BOE de 23 de novembre de 1994).

Conflicte positiu de competències 3127/1994, plantejat pel Consell de Govern del Principat d'Astúries davant la Junta de Galícia, amb relació a l'acord (o acords) de la darrera, pel qual s'aprova un projecte d'obres, amb data indeterminada, que autoritza la construcció d'un port a la localitat de Ribadeo (Lugo) (BOE de 28 de novembre de 1994).

Recurs d'inconstitucionalitat 3584/1994, promogut per més de 50 senadors del Grup Popular, contra el Reial decret llei 8/1994, de 5 d'agost, pel qual se suprimeixen les cambres oficials de la propietat urbana i el seu Consell Superior com a corporacions de dret públic, i es regula la manera de determinar el règim i la destinació del seu patrimoni i personal (BOE de 28 de novembre de 1994).

Recurs d'inconstitucionalitat 3592/1994, promogut per la Junta de Castella i Lleó, contra el Reial decret llei 8/1994, de 5 d'agost, pel qual se suprimeixen les cambres oficials de la propietat urbana i el seu Consell Superior com a corporacions de dret públic, i es regula la manera de determinar el règim i la destinació del seu patrimoni i personal (BOE de 28 de novembre de 1994).

